Aydınlık
Kuruluş yılı 1921
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
CUMARTESİ 1 EYLÜL 1979
500 KURUŞ

4 kıtada 50 konser

İdil Biret, ekim ayında İstanbul' a geliyor

Ünlü piyanistimiz İdil Biret önümüzdeki 8 aylık dönemde 4 kıtada 50'den fazla konser verecek. Brüksel'den Londra'ya taşınan sanatçı,çalışmalarını burada sürdürüyor. Biret ilk konserini 6 Ekimde İstanbul'da verecek. Konseri on yıldan beri müzik dünyasından uzak bulunan Pertev Apaydın yönetecek.

6. SAYFAMIZDA)

Şiddetli yağışlar can kaybı ve hasara yol açtı

Amasya, Samsun ve Çorum'u sel götürdü: 35 ölü

- Suluova' daki Büyük Çeltek kömür ocaklarını sel sularının basması sonucu mahsur kalan 16 işçinin de boğularak öldüğü sanılıyor
- Çorum, Amasya, Samsun ve ilçelerinde bir çok ev yakıldı, elektrik direkleri devrildi

HABER MERKEZİ

Çorum, Amasya ve Samsun'un bazı ilçelerinde önceki gece meydana gelen şiddetli yağışlar 35 kişinin ölümüne, çok sayıda hayvanın telef olmasına ve büyük maddi hasara neden oldu.

Alınan bilgilere göre, Çorum'da 12, Amasya'nın Suluova ilçesinde 12, Turhal'da 9, Merzifon'la, Samsun'un Havza ilçesinde 2 kişi olmak üzere toplam 35 kişi öldü.

Amasya'nın Suluova ilçesi yakınlarında Büyükçeltik Kömürocağı su baskını sonucu çöktü. Ocakta bulunan 16,işçinin akibeti meçhul.

Edinilen bilgilere göre, Çorum'da önceki gece saat 22.45 sıralarında başlayan şiddetli sağanak ve doludan kentteki binaların batı ve Kuzeybatı kesimine bakan pencerelerinin camları kırıldı. Sokak ve caddelerde oluşan sel suları araçları sürükledi, çok sayıda ev çöktü, bazı binaların da duvarları yıkıldı.

(Devamı sa.7, sü 6'da)

İran, Nikaragua ve Zimbabve' nin Bloksuzlara katılması benimsendi

Yugoslavya, Küba' nın hazırladığı karar tasarısını reddediyor

- Konferansta İsrail mahkum edilecek.
- Mısır konusunda görüş ayrılıkları var

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bloksuz Ülkeler Dışişleri bakanları 3 Eylül Pazartesi günü başlayacak zirve toplantısının hazırlık çalışmalarını yapmak üzere Küba'nın Başkenti Havana'daki toplantılarını sürdürüyorlar.

Hazırlık toplantılarında Küba'nın sert şekilde eleştirilmesine neden olan, Demokratik Kamboçya'yı kimin temsil edeceği konusunda, Etyopya, Küba, Vietnam ve Laos dışındaki bütün ülkelerin görüş birliğinde olduğu ve Kamboçya'nın tek temsilcisi olarak Demokratik Kamboçya Hükümetinin kabul edildiği gelen haberler arasında.

(Devamı sa.7. sü.1'de)

Yugoslavya Devlet Başkanı Tito

Moskova yanlıları, Korutürk' ün mesajına karşı çıkıyor

HABER MERKEZİ

Moskova yanlısı Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Türkiye İşçi Partisi ile yine Moskova yanlısı TKP doğrultusunda yayın yapan Politika gazetesi, Cumhurbaşkanı'nın 30 Ağustos mesajına karşı çıktılar.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanı Ahmet Kaçmaz konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, "Korutürk'ün me-

(Devamı sa.7, sü.5'te)

Yüksek Seçim Kurulu, CHP' nin Ankara' da seçim yapılması isteğini yine reddetti

ANKARA (THA)

Yüksek Seçim Kurulu, CHP'nin Ankara'da milletvekilliği ara seçimi yapılması için yaptığı ikinci başvuruyu da reddetti.

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, dün Yüksek Seçim Kurulu'na başvurarak, ilk başvurularını reddeden kararın yeniden gözden geçirilmesini ve Ankara'da milletvekilliği ara seçimi yapılmasını istemişti. CHP'nin ikinci başvurusunun da reddedildiğini açıklayan, Yüksek Seçim Kurulu Başkanı Orhan Aydın.

(Devamı sa.7,sü 4'de)

ODTÜ' de boykot sona erdi, dün derslere girildi

ANKARA (ÖZEL)

ODTÜ'de 28-29 Ağustos tarihlerinde yapılan boykot dün sona erdi. Okulun sakin olduğu, öğrenimin normal bir şekilde devam ettiği öğrenildi. Öte yandan bu hafta başı gözaltına alınan 75 öğrenci bırakılmadı.

28 Ağustos tarihinde 488 öğrencinin gözaltına alınması üzerine boykota başlanmış, öğrencilerin büyük çoğunluğunun istememesine rağmen boykot 29 Ağustosta da devam ettirilmişti.

ODTÜ'de boykot ya-

(Devamı sa.7, sü.5'te)

CHP Ankara Milletvekili Durukan, müebbetlerin tutuklanmasına karşı çıktı:

"Meclis iradesi, af istikametindedir"

- Adalet Bakanlığı, salıverilen müebbetler hakkında ayrı ayrı karar alınması için genelge yayınladı

ANKARA (ÖZEL)

Şartlı salıverildikten sonra yeniden tutuklanmaları sözkonusu edilen müebbetler konusunda görüşünü açıklayan CHP Ankara Milletvekili Kenan Durukan, "Millet Meclisinin iradesi müebbetlerin yeniden iki yıl hapis yatmasının aleyhindedir. Meclis, iradesini açıklamıştır. Meclis iradesi af istikametindedir ' dedi.

Kanunda teknik bir hata yapılması ve salıvermeden sonra bu hatanın anlaşılmasının büyük sorun yarattığını da belirten Durukan, "affın tersi olan uygulamadaki boşluk tekniktir. Bu konu Mecliste durmaz. Bir cümlelik bir düzeltme önergesiyle boşluk doldurulur. Meclis açıldığında bu gündeme gelir" şeklinde konuştu.

ADALET BAKANLIĞININ GENELGESİ

Adalet Bakanlığı 2148 sayılı yasanın uygulaması hakkındaki genelgesini

(Devamı sa.7,sü 4'de)

Kocaeli Valisi Ural:"Terkos kıyısında inşaat yapılmasına karşıyım"

HABER MERKEZİ

Terkos gölü civarında evi bulunan Kocaeli Valisi İbrahim Ural göl kenarında inşaatlar yapılmasına kendisinin de karşı olduğunu belirtti.

Terkos gölü kıyısında

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Kolzanın (Rapitsa) ekimi, satımı, işlemesi yasak ama Trakya'da yağ fabrikaları aylardır harıl harıl kolza işliyor.

KOLZA RAPORU - 1

Abdullah Kurtay Korhan Atay

Kolza (Rapitsa) nedir?

Kolza (Rapitsa) hardalgiller ailesine ait bir bitkidir. Yağ şalgamı ile yer lahanasının melezlenmesiyle elde edilmiş sentetik bir bitki türüdür.

(Devamı Sa.7,sü 4'de)

Ekilecek mi, ekilmeyecek mi?

Kolza üreticileri ortada kaldı

Hayrabolu Çerkez Selim köylüleri hükümetten şikayetçi. Çerkez Selim köylüleri, arkadaşımız Abdullah Kurtay'a kolza ekimi ile ilgili görüşlerini açıklarken.

(Fotoğraf: A Y D I N L I K)

- Sağlığa zararlı olduğu gerekçesiyle yasaklanan kolzayı yağ sanayicileri diğer yağlara karıştırıp satıyorlar
- Üretici açıkta kalırken, imalatçı firmalar etiketsiz tenekelerde kolza yağını piyasaya sürdüler

Hükümetin kolza ekimi konusunda kesin tavrını ortaya koymaması yüzünden, Trakyalı kolza üreticileri ortada kaldı. Trakyalı üreticiler arasında "rapitsa" adıyla tanınan kolza yağlı tohumunun Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca yasaklanması üzerine üretici bu

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Müdahil Avukat ALİ KALAN, EMCET OLCAYTU ve BARIŞ YİĞİT'in Adana Askeri Mahkemesine verdikleri dilekçe

K.MARAŞ KATLİAMINI HAZIRLAYAN SUÇ ÖRGÜTÜ

MHP • MISK • BÜD • ETKO • YTK • POL-BİR • ÜLKÜ-BİR • ÜGD

ETKO'NUN DAVULCUSU DA ŞAHİN BORU:

Katliam öncesi ETKO'cuların hepsi Mehter takımında görev almışlar. İşte yukarıda davul çalan ETKO sanığı Şahin Boru. Bayrağı taşıyan da ETKO sanığı Hasan Hüseyin Akbaş

Katliamda taşınan MHP bayrağı ve Özbaş

7. SAYFAMIZDA

K. Maraş duruşmalarına devam edildi

Maviş Toklu: Muhtar Yemşen kocamı "Karaoğlan'a kurban kesiyoruz" diye öldürdü

ADANA (ÖZEL)

Kahramanmaraş olayları davasının dünkü duruşmasında "Karaoğlana kurban kesiyoruz' denerek kocası ve kardeşi öldürülen kadın,tanıklık yaparak olayları anlattı. Tanık ifadesinde,kocası ve kardeşini öldürenin Muhtar Mehmet Yemşen olduğunu belirtti.

Kahramanmaraş olayları davasının dünkü bö-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Uşak'ta kahve bombalayan ETKO'cular yakalandı

- Yakalanan ETKO militanları aynı zamanda ÜGD üyesi

YAZISI 4. SAYFADA

İnsana verilen değer ve telefonlu mahkum

Irmağan Tınar

Türkiye'deki cezaevlerinin birçoklarında olduğu gibi Eskişehir kapalı cevaevi de kanunsuz uygulamalar içinde boğulmaktadır.

Cezaevinin kapasitesinin 300 kişi olmasına rağmen cezaevinde 501 kişi bulunmaktadır. Koğuşlarda ranzalar maltalara serilmiştir. Hücrelerde ise ranzasız betonda yatan mahkumlar vardır. Cezaevi yöneticileri hücrenin bahçeye bakan kısmını dahi açmıyorlar. Mahkumlar günün her saatinde dört duvar arasında pis havayla yaşamak zorunda bırakılıyor. Bu durum memleketimizde insana verilen değeri açıkça ortaya sermeye yetiyor.

Cezaevi yöneticileri devrimcilere karşı daha çok baskı uyguluyorlar. Devrimcilerin cezaevine kitap sokmasını yasaklıyorlar. Faşistlere ise bu uygulamalar olmamaktadır. Cezaevi gardiyanlarından bazılarının, faşistlerle yakın bağı olduğu ve ülkücü kuruluşlara gidip geldiği biliniyor.

Cezaevi yöneticileri mahkumlar arasında da ikilik (yerli-yabancı) çıkararak haksızlıklarına ortam yaratıyorlar. Mahkumların birbirine düşmesi için çalışıyorlar. Yerli mahkumlara daha iyi davranıp yabancılara daha kötü davranıyorlar.

Eskişehir Cezaevindeki mahkumların en büyük derdi idare tarafından bir takım bahaneler uydurularak falakaya ve işkenceye maruz kalmalarıdır. İdare, hoşuna gitmeyen mahkumları da aylarca hücrede tutabilmektedir. Mahkumlara işkence edenlerin başında şu gardiyanlar gelmektedir: Ali İhsan Çimen, Yaşar Tepe ve Hasan Karanlık.

Sürgünden gelen mahkumlar 2 aydır hücrede durmaktadır. Cezaevi müdürü de bunları koğuşa çıkarmayacağını belirtmektedir.

Cezaevi idaresinin verdiği yemekler hiç yenmemektedir. Yemeklerde hiç yok denecek kadar yağ bulunmakta ve yemekler yarı pişmiş şekilde mahkumlara getirilmektedir. Cezaevi yöneticileri, mahkumlara ayda 4 sabun vermesi gerekirken, ayda 1 kalıp sabun veriyor.

Cezaevinde berberhane ve çay ocağı, yüksek hava parasıyla mahkumlara kiralanmaktadır. Bir bardak çay 250 kuruştan satılmaktadır. Bu durumda mahkumların çoğu çay dahi içememektedir. Cezaevi kantininde herşey esas fiyatından kat kat daha fazlaya satılmaktadır. 2 paket çay ve 1 kilo şeker 50 liraya satılmaktadır.

Cezaevinde sübyan koğuşundaki mahkumlar ise cezaevinin tüm işlerine koşturulmaktadır. Sübyan koğuşunda ranzalarda ikişer kişi yatırılmaktadır. Çocuk mahkumlara her zaman gardiyanlar tarafından dövme tehditleri yapılıyor. Sübyan koğuşundaki mahkumlar tahtakurusundan ve pislikten çok zor durumda kalıyorlar.

Eskişehir Cezaevinde Has'ın katili olan Ahmet Celebçi özel muamele görmektedir. Sadece yatmalarda koğuşa giren Celebçi aynı zamanda koğuşu kendi isteğine göre düzenleyip ayrıca yanına (hiç bir cezaevinde görülmesi mümkün olmayan) telefon dahi aldırtmıştır. Ahmet Celebçi'nin yanında da azılı faşist katiller bulunmaktadır. Bu faşistler Celebçi'nin koruyuculuğunu yapmaktadırlar. Bu faşistlerin başında Serdar Turan var. Aynı zamanda Celebçi'nin bazı mahkumların belirttiğine göre, gece yarısından sonra cezaevinden çıkıp pavyonlara gittiği söyleniyor. Celebçi'nin bulunduğu koğuşun kapısı sabahtan akşama kadar açıkken o koğuşun hemen yanında bulunan hücrede ise günde sadece 1 saat kapı açılıyor. Bazen hiç açılmayıp hücredeki mahkumların temiz hava alması engelleniyor.

Bu köşede bu konuda birçok mektup yayınlanmasına rağmen kanunsuz uygulamalar yine de bir çok cezaevinde devam etmektedir. Mahkumların insan olduğu birçok cezaevinde unutulmaktadır. Bu duruma son verilmelidir. Cezaevinde verilen yemeklerdeki yağın az olması, mahkuma verilen sabunların ayda 4 adetten 1 adede indirilmesinin nedenleri araştırılmalıdır.

Kanunsuz uygulamalara son verilmelidir...

Eskişehir Kapalı Cezaevinden tahliye olan bir tutuklu

FİKİR MEYDANI

SİYASAL HOŞGÖRÜ VE MHP

Aydın Olcay Yalçın
Hukukçu

Gerek Anayasamızın 56/3. maddesinde, gerekse Siyasi Partiler Kanununun 1. maddesi 2. fıkrasında açık olarak belirtildiği gibi, "Siyasi partiler ister iktidarda, isterse muhalefette olsunlar, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır." Bu hüküm, kurulu düzeni ve hukuk anlayışı bize benzeyen öteki birçok ülkelerde uygulanagelen, muhalefeti farklı işlemlere uyarlama, giderek yok etme girişimlerine engel olması bakımından kabul edilmiş ve temel esaslardan sayılmıştır. Gerçekten, çok partili siyasal yaşamın sağlıklı ve çağdaş biçimde sürdürülebilmesinin güvencesi olan karşılıklı hoşgörü ve saygının somut bir ifadesi olmaktadır bu hüküm. Hele, azınlık hükümetinin, değil iş başında bulundurulabilmesi, bir seçenek olarak düşünülmesinin bile yadırganıp-tepki duyulduğu bir ülkenin siyasal düzenliliği (istikrarı) için zorunlu bir güvence olmaktadır.

Haksızca varılan bir yargı mıdır bu bilmem. Ancak, beni bunun için suçlayacaklara, ülkemizin içinde bulunduğu iktidar-muhalefet diyaloğuna dikkatlice bakmalarını önereceğim. Öyle siyasi iktidar anlayışına sahip partililerimiz var ki, sadece kendisi hükümette bulunmadığı için, işbaşındaki hükümeti "gayrimeşru" ilan edebiliyor, utanmadan, sıkılmadan. Bir diğeri, "ilan ediyorum: katil Ecevit'tir" ya da "Ecevit'in şefliğinde soykırım başlatıldı" diyebiliyor muhalefetteyken. Sanki, Kahramanmaraş soykırımı kendi güdümünde tertiplenmemiştir, sanki cinayet aracı silah ya da kişiler kendi örgütüne sığınmamaktadır.

Çağdaş hoşgörü ve düşünceye saygılı insanların bulunduğu toplumlarda, değil siyasi parti kapatmak, bunu isteyip-önermek, karşı siyasi partiye ölçüsüz eleştirilerde bile bulunulmaz. Sağduyu sahibi kişiler, yazar-çizerler, hukukçular, öğretim üyeleri hiç kimse bir siyasi partinin kapatılmasından söz etmezler. Çünkü bilirler ki, bu, çağdaş insan kafasının bulunduğu bir kimseye, onun toplumsal yaşama, özgür düşünme ve başkalarının özgürce düşünmesine karşı çıkmaktan başkaca bir anlama gelmemektedir. Bu ise, kendi düşüncesine saygı duymamaktır, kendini yadsımaktır.

Art niyetli olmayan her kişi, kendi düşüncesine ne denli benzersizlik içinde olursa olsun, karşısındaki fikre saygı duyar. Karşı düşünceye katılmadığı halde onun savunulmasına içten katılır, destekler. Çünkü, kendi düşüncesine güvenir. Düşünlerin biraraya gelmesinden doğacak aydınlığın bilincindedir çünkü o.

Oysa ülkemizde hemen bir yıldır, Anayasamızın "vazgeçilmez unsuru" olarak düzenleyip, siyasi birliğin güvencesi olan bu temel esasın arkasına gizlenen MHP ile hesaplaşılmaktadır. Bu hesaplaşmanın başında da, özgür düşünce taraftarı ve savunucusu, tüm Türkiye halkının birliğinden yana, basının en sağduyulu-dürüst gazetesi olan Aydınlık'ın gelmesi çelişki değildir. Birçok savcının, yargıcın, doktorun, mühendisin ve tüm işçi-köylünün "MHP kapatılsın" isteği de çelişki değildir. Bu istek, siyasi partilere veya belli siyasi görüşe karşı olma, ona katılmama veya ona yaşama hakkı tanımama anlamında değildir. Bu istek, insanca yaşama talebidir. Bu istek, çağdaş yaşama anlayışına çağırıdır. Halkımızı haketmediği değin gerilere, çağdışına götürmek, belli kişi ya da kümelenmelerin yok edilmesini isteyen, insanın barış-güvence içinde yaşama özlemine karşı çıkan, aydınlıktan korkanlara karşı duyulan bir tepkinin özüdür, "MHP kapatılsın" istemi.

Halkımızın, emperyalist oyunlara da, onun şu ya da bu görünüş altında desteklediği kişi ve kuruluşların oyunlarına da karnı toktur. Giderek sayıları artan dünya halkları gibi, işçi ve köylülerimiz de gerek kendisini Alevi-Sünni, ilerici-gerici, Kürt-Türk diye bölenlere, gerekse size sosyalizm getireceğim diye, ülkemiz üzerinde emeller besleyen sömürücülere karşı alacağı tavır tektir-bellidir. Türkiye işçisi, köylüsü tüm olarak halkı, "MHP' nin savunduğu milliyetçiliğe de, sahte TKP'nin sözünü ettiği sosyalizme de karşıdır. Bu iki kavram ikisi de, emperyalistler ve sosyal-emperyalistlerin dilinde "sömürme" anlamına gelmektedir. Türkiye'nin yiğit halkı, yıllardır oyun içinde oyunlar sunan bu ahtapotların sadece kollarını değil, dünyayı çiftlikleri sanan niyetlerini hedef almıştır. Bunun en somut örneği, ABD'nin sadece dünyadaki değil ülkemiz insanının gözündeki görünümü ile Rusya'nın yayılmacılığının farkedilmesinin hızıdır. Artık, yüzlerine nasıl maske takarlarsa taksınlar, maskenin ardındaki yüzü görülmektedir iki sömürücünün. Türkiye'nin yurtsever işçisi-köylüsü-öğrencisi tüm olarak halkı dün 6. Filoya defol dediği gibi, bugün de, savaş gemilerine, U-2'lerine, hükümetin Rusya'ya teslimiyetçiliğine hayır demektedir. Diyecektir de.

İşte bu yüzdendir ki, Türkiye'de sağduyu sahibi tüm kişi ve örgütler, D. Almanya'dan Türkiye tahlili yapan Brejnev'in borazancıbaşısına da, ABD emperyalizminin yerli uşaklığını yapan MHP'ye karşı da mücadele edecektir.

Tüm siyasi görüş temsilcisi siyasi örgütlere saygılı olduğumuz savına karşın, neden MHP kapatılmalıdır diyoruz? MHP kapatılmalıdır. Çünkü, ne siyasi görüşlere saygılılık, ne özgür düşünce savunuculuğu ne de Anayasamız ile Siyasi Partiler Yasası insanımızın insanımıza kırdırılmasına, yurdumuzda can güvenliğinin yok ettirilmesine, kurulu hukuk düzeni ile belirlenmiş temel hak ve özgürlüklerimizin çiğnettirilmesine izin vermemektedir. Bir siyasi örgüt, şu ya da bu görüşün savunuculuğunu yapabilir. Ülkeyi belirli görüşler doğrultusunda yönetmek, denetlemek ve etkilemek için çalışabilir. Propaganda yapabilir. (Siyasi Partiler Yasası Md.1) Ancak kendi siyasi emelleri yönünde insanımızı dövemez, öldüremez. Kendi siyasi doğrultusunda olmayanların okuma, en önemlisi yaşama hakkını zedeleyemez. Cinayetler işletip, araçlarını parti binalarında saklayamaz, muhafaza edemez. Yasa dışı çalışma ve eylemlerin odağı olamaz. Olursa, kapatılmalıdır.

MHP hakkındaki bu isnatlar bizim uydurmamız mı? "Davadan dönen ben bile olsam, beni de vurun", "Site yurdunu aratarak, gençlerimizi tedirgin eden savcı yardımcısı Doğan Öz'e gereken, hakettiği ceza verilecektir," "Ülke yönetimi orduya devredilmelidir", "Kavga, vatanseverlerle vatan satıcılarının arasında olmaktadır. Milliyetçi gençler emniyet kuvvetleri yardımcısıdırlar", "Bahçeye gömülen emanet MHP'ye götürüldü" söz ve iddiaları ilk anımsadığımız ve yasalarımıza göre sadece birinin bile MHP'yi kapatmaya yetecek gerçekler. Kaldı ki, MHP yetkililerinin, bizimle ilgisi yoktur diyebildiklerini, diyemediklerine de deli dir, MİT ajanıdır çıkış yolu bulmaya çalıştıkları ile henüz erken olmasına karşın kesinleşen mahkeme kararlarını anmadım burada. Aslında en yansız, hatta MHP yanlı bir bakış bile, son olaylar ve olaylar çözüldükçe ortaya çıkan sonuçlar karşısında Siyasi Partiler Yasasının 112. maddesinde düzenlenen "Kanunsuz Siyasi Faaliyetlere Mihrak Olma Sebebiyle Kapatma"nın gerçekleştiğinin kabulünü gerektirir. Kaldı ki, kabul edilmemiş olsa dahi, en yanlı bir tutum bile, adı geçen yasanın 113. maddesinin ilk fıkrasında C. Başsavcılığına önemli görev vermektedir.

Sayın Cumhuriyet Başsavcılığının bu konudaki suskunluğuna bir anlam vermek hem gereksiz hem de zor. Ancak bilinmeli ki, kişiler makamlarından ayrılabilirler fakat o makam sürekli kalacaktır. Hele bu bir hukuki makam olursa, zedelemekten daha çok çekinmelidir. Hukukun üstünlüğünün sağlanmasının en sağlam dayanağı-güvencesidir, savcılık ve başsavcılık.

Sonuç olarak, seçim dönemine girildiği için, Siyasi Partiler Yasasının beşinci kısmında yer alan "Siyasi Partilerin Kapatılması" na ilişkin 110. maddenin 2. ve 3. fıkraları işletilemeyeceğinden, geriye ya 110/1'de düzenlenen yol, ya da küçük seçim hesaplarıyla seçimi beklemek ve halkımızın ekonomik sıkıntılarının üstüne siyasi tedirginliğinin devamına göz yummak kalmaktadır.

Ancak, 12 Mart döneminde, sadece kağıt üzerindeki birkaç tümceden ötürü kapatılma yaptırımı uyguladığımız iki siyasi parti örneği gözler önünde deyken, kan izlerinin ilçe merkezlerine, suç araçlarının genel merkezine değin uzadığı MHP'ye ne gerekçeyle olursa olsun göz yummanın unutulmayacağı da bilinmelidir.

Halkımız bağımsız yargının, tüm yargıçlarına güvenmektedir. Bu olanlar, mahkemelerde sorulacaktır. Nitekim tek tek sorulmaktadır da. Dikkat edilirse, son günlerde yargının adil tokadını yiyenler, etekleri tutuşmuş gibi bağırıp-çağırmaktadırlar. Ne denli gürültü koparırlarsa koparsınlar, yakalarını yargının ellerinden kurtaramayacaklardır.

Kendilerini gizleyemediler, yakalarını da kurtaramayacaklar.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Süperlere dikkat!

Meseleyi eveleyip, gevelememeli.

İlk başta şu hususlar tespit edilmeli:

Bir Kürt ulusu var mıdır?

Vardır.

Her ulus gibi Kürt ulusunun da kendi kaderini kendisinin tayin etme hakkına saygı duyulmalı mıdır?

Duyulmalıdır.

İşte bu tespitlerin ışığı altında, İran'daki son olaylara bakılmalıdır.

İran'da neler olmaktadır?

Kürtler niye ayaklanmaktadır?

Bu ayaklanma Kürtlerin mi yoksa emperyalistlerin mi yararınadır?

Bugünlerde herkesin kafasına bu sorular takılmaktadır:

Hatta biri CHP'li iki milletvekili, bu konuda bir basın toplantısı yapmakta ve Başbakana konuyla ilgili sorular sormaktadır.

Beri yanda; Amerikancı devrik Şah yanlısı bazı çevreler sevinçle ellerini ovuşturmaktadır:

"Biz demedik mi?"

"Ne dediniz?"

"Gelen gideni aratır dedik...."

"Eeee?"

"Ne kadar haklı olduğumuzu da, son İran olaylarıyla gösterdik."

Hiç de değil.

Bir kere Homeyni'yi eleştirmek başkadır. Şah'ı Homeyni'ye tercih etmek başkadır.

Homeyni; her konuda olduğu gibi, "bağımsızlıkçılık" konusunda da, Şah'ın yanında adeta zemzemle yıkanmış kadar temiz kalmaktadır.

Şu ana kadar görünen odur ki: Homeyni, ne Amerika, ne de Rusya'ya yanaşmamaktadır.

"Bağımsız İran" dan yana bir tavır almaktadır.

Zaten süper devletleri kızdıran da, onun bu tavrı olmaktadır.

Süper devletler, işte bu nedenle, İran'da karışıklık çıkartmaktadır.

Sonuçta da, Homeyni'yi devirmeyi amaçlamaktadır.

Nitekim bu amaçla KGB'si ve CIA'sıyla süper devletlerin ajanları, İran'da cirit atmaktadır.

Bunlardan bilhassa Rusya, Kürtleri Homeyni'ye karşı kışkırtmaktadır.

Rusya'nın gayesi; Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etmesi değil, Kürtlerin Rusya'nın menfaatleri doğrultusunda kullanılmasıdır.

Onun içindir ki; özünde haklı olan Kürt hareketi, bu şartlarda yalnızca Rusya'nın işine yaramaktadır.

Ayetullah Homeyni de; bazı hatalı davranışlarıyla, Rusya'nın işini kolaylaştırmaktadır.

Özetlersek; Homeyni, Kürt ulusunun taleplerine daha akılcı yaklaşmalı, onları Rusya'nın kucağına atmamalıdır.

Ve ülkesinde, demokrasi temelinde birliği, vakit geçirmeden sağlamalıdır.

İranlı Kürt liderler de, ülkelerindeki iç çatışmaların süper devletlerin işine yaradığını artık anlamalıdır.

Yoksa, iş işten geçecek, onca zahmetle gerçekleştirilen İran devrimine yazık olacaktır.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

DİYARBAKIR

Türkiye'yi kurtarabilecek yeni bir Mustafa Kemal var mı?

Ağalar ülkesi Güneydoğuda, Türkiye halkına seslenebilmek, yazmak, çizmek, kendi dertlerimizi anlatabilmek elbetteki bizim sorunlarımızı çözemez. Fakat bizler dilimizin döndüğü, elimizin tuttuğu ölçüde yazmaya devam edeceğiz.

Çünkü bugüne kadar ağaların koyu karanlık düzeninden kurtulabilmek için sanırım epey uğraş ve çaba sarfedilmiştir. Bitmek bilmeyen kan davalarının, adam öldürmelerin nedeni topraktır. Güneydoğu insanı toprak sahibi olmak için köyden köye, şehirden şehire dolaşıp durur.

Ben de tüm Güneydoğulular gibi ağalardan ızdırap çektim ağladım, figan ettim. 1939 tarihinde Hazro'nun Hiçikan köyünde dünyaya geldim. 1940 tarihinde yine Hazro'ya bağlı Belha köyüne göçettik. Orada da ağalar bizi rahat bırakmadılar ve 1945 tarihinde Dersil köyüne göçettik. Anamın vefatından sonra Terkan ovasının Tepe köyüne geldik. Tüm akrabalarımla birlikte geldik, ordakilerle kapı komşu olduk, biribirimizi sevmeye başladık. Ancak gelin görün ağalar sevincimizi kursaklarımızda bıraktı. Oradan da Akmeşat köyüne göçmek zorunda kaldık. Akmeşat köyünde ağaların zulmü ve huzursuzluğu beni tekrar göçetmeye zorladı ve son olarak Batı Çanakçıya bağlı Kırte mezrasına yerleştim. Eğer bundan sonra da ağaların kovulmasına uğramasam burada kalmayı düşünüyorum.

Ağaların hakimiyeti Türkiye'yi geri bir ülke durumuna soktu. Atatürk emperyalistlere ve Osmanlı paşalarına karşı savaşarak yeni bir Türkiye yarattı. Atatürk iyi ve ciddi bir insandı. O bir avuç toprak ağası ve para babalarına güvenmezdi. Milletini seven ve milletine güvenen bir insandı. Bugün bu vatanın zenginlik kaynakları doğru dürüst işlenmiyor. Amerika ve Rusya bizleri sömürerek bu güzel vatanımıza gözdikmişlerdir. Onun için bugün Türkiye'ye bir Atatürk gelmeli ve vatanımızı kurtarmalıdır. Atatürk bugün sağ olsaydı vatan doğru dürüst işlenirdi. Kendimize güvenirsek Amerika'ya Rusya'ya ihtiyacımız kalmaz. Köylü vatandaşlar ağadan ızdırap çekmezler.

Batı Çanakçı'ya bağlı Kırte mezrasının yolu, elektriği ve suyu yoktur. Yoklar ülkesinde kimse biribirine hayranlıkla bakmaz. Vatana hayran olan kimselere bizde hayran oluruz. İnsanlar ne kadar ızdırap içinde yaşasa yine de el uzatmaya layık bir kimseyi arar. Vatanın gül çiçek gibi olmasını ister. Bu vatan köylü ve işçi sınıfından hizmet bekler.

Acaba neden köylü köylüyü, öğrenci öğrenciği, işçi işçiyi vuruyor. Bu haliyle vatan geri kalıyor.

İnsanlar bu dünyaya rahat yaşamak ve kardeş gibi geçinmek için gelmişler. İnsanlar bülbül gibidirler. Konuşmak, bağırmak, yaşamak isterler. İnsan kıyar mı bülbülü öldürmeye? Tüm insanlar kardeştirler, niçin birbirlerini öldürüp kavga etsinler? Ben Akmeşat köyünden Kırte'ye geldiğimde 47 hanelik köy birbirleriyle konuşmuyordu. İki ay kaldıktan sonra köylülere barışma çağrısı yaptım. Bütün köylü sözümü dinledi ve barışma kararı aldık. Şimdi hep birlikte kardeş gibi yaşıyoruz. Herkesin kardeş ve dost olmasını temenni edenm.

Abdurrahman Gürkan
Kırte Mezrası-Diyarbakır

PARİS FRANSA

Atatürk'e faşist diyenler kimlerle birleşiyor?

Gazetemiz Aydınlık'tan okuduğum bir haber ODTÜ'de bir avuç İGD'linin İstiklal Marşımızı söylemeyerek yere oturdukları ve söyleyenlere de engel olmaya çalıştıklarını bildiriyordu. Hiç şaşırmadım. Beyinlerini Rus ayısı Brejnev'e satanların en çok saldırması gereken şeyler milli değerlerimiz olsa gerek. Rus beşinci kolu İGD ve diğer sahte solcuların bütün derdi milli olan herşeye saldırmak. Bunlar ulusal kurtuluş savaşımızın büyük önderi ATATÜRK'e komprador ve faşist deyip Çerkez Ethem'e mi devrimci demek istiyorlar! Evet, Atatürk'e faşist deyip saldıranlar, kimle birleşiyorlar? Onların tek birleşebileceği, Çerkez Ethem'ler ve onların efendileridir. Bunların solculuğu sahtedir. Milli değerleri ve milli önderleri savunmayanın devrimci olamayacağını, bize başta Lenin söylüyor.

İGD ve diğer sahte-solcu maceracıların, bu yaptıklarının devrimcilikle ne ilgisi vardır? Fakat onlar karşı-devrimin 'devrimci' pozundaki basit aletidirler. Faşist MHP'li komandoların yaptıkları ile bunların yaptıkları arasında hiç bir fark yoktur. İkisinin de mayası aynıdır, halk düşmanlığıdır. Biri "devrimci"lik adına, diğeri de milliyetçilik' adına yapıyor. Anarşinin kaynakları da bunlar değil mi zaten. Kendilerini Rusya'dan gelen talimatlara göre ayarlayan İGD'li ve diğer sahte solcularla, MHP'nin tüm faaliyetleri halkı bölmek, ve ülkemizin Rusya karşısında zayıf düşmesini sağlamaktır. Bu güruh takımının tüm milli olan şeylere saldırması bilinçlidir. Bunlara karşı mücadele hem MİLLİ, hem de DEMOKRATİK bir görevdir. Çünkü bunlar hem mandacı emperyalist uşağı, hem de özgürlük düşmanı zorbalardır.

Ekrem Hayri Demirel

İZMİT

Sahte solcuların eylemi yüzünden gözaltına alındım

5 Ağustos Pazar günü akşamı İzmit'in Kuruçeşme Mahallesinde Dev-Yol adlı grup kahvelerde dergi satışına çıkıyor ve daha sonra da bir nevi korsan miting denilebilecek şekilde, az bir topluluk sloganlar atarak dağılıyor.

Mahallemize gelen polis ve askeri ekipler gece yarısı bizim eve geldiler "hakkında ihbar var" diyerek beni evimden aldılar. Assubay olduğunu sandığım kişiye, benim böyle bir şeyle alakam olmadığını, başkalarınca yapılmış olan bu olayın bence doğru olmadığını ve bunun için de yapmayacağımı belirttim. Ayrıca olayın olmuş olduğu saatlerde kendisiyle beraber olduğum arkadaşımın da gelip anlatmasına rağmen alınıp götürüldüm.

Yine aynı akşam Yenidoğan semtinde Dev-Sol denen grubun dağıttığı bildirinin neden olduğu çatışma sonucu 13-14 yaşlarında çocuk vurulmuş, emniyete, o sırada kahvehanede bulunan halktan 20-25 kişi getirilmiş. Ben ve bana tanık olarak gelen arkadaşım, tanık olarak gelen bu insanların karşısına katil zanlısı olarak çıkarıldık ve polis memuru tanıklara "bunlardı değil mi?" "tanıdınız değil mi?" gibilerden sordu, oradaki arkadaşlar tanımadıklarını söylediler.

Bu ne biçim iş:

Benim Dev-Yol, Dev-Sol denen gruplarla hiç bir ilişkim olmadığını emniyettekiler de, bütün mahalle halkı da biliyor. Benim bu tip halkı tedirgin eden eylemlerin karşısında olduğumu çok iyi biliyorlar. Tüm bunlara rağmen beni ve bana tanık olarak gelen arkadaşımı alıp götürüyorlar. Bir de ayrıca başka bir mahallede çıkan çatışmada vurulan çocuğun katili olarak tanıkların önüne çıkarıyorlar.

Benimle uğraşacaklarına vurulan, daha 15'ine basmamış çocuğun katilini arasınlar. Eğer soruşturma yapacaklarsa olaya adı karışan örgütler üzerinde yapsınlar.

Fevzi Bursalı

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) İmdat işareti - Tanrı - Kadife, çuha gibi kumaşların yüzeyindeki ince tüy. 2) Ocak sonunda başlayan bir fırtına - Büyük taş parçası. 3) Bir çift duyargası olan ve böceklerle çokayaklıları içine alan hayvanlar sınıfı. 4) Tersi kuruşun kısa yazılışı - Bir harfin okunuşu - Tersi ikinci tekil şahıs - Kimyada Nikel'in simgesi. 5) Bir mevsim. 6) Kafası çalışan - Başkaldıran - Tersi ceylan. 7) Karı, eş (eski dil) - İsa peygamber'in doğduğu gün. 8) Özür, bahane - Bitim, nihayet.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Osmanlılarda yetki ve sorumluluk bakımından padişahtan sonra gelen devlet adamı. 2) Oyulmuş yer. 3) Tersi matem - Uyarı, uyarma. 4) Taşıma parası, taşımalık. 5) Anlayış, algı - Yüz metre karelik bir alan ölçüsü birimi. 6) Tersi futbolda sayı - Bir sahne sanatı. 7) Sıcak ülkelerde yetişen meyvesi lezzetli bir bitki. 8) Daha çok madeni eşyalardaki çatlak ve deliklerin onarılmasında kullanılan kalay kurşun alaşımı. 9) 'Uzun' karşıtı - Duman izi. 10) Durum - Dürülerek kağıt biçimi verilmiş kağıt tomarı. 11) Belli, açık yada ileri gelenler (eski dil) - Osmanlı padişahlarının adlarının sonuna eklenen san. 12) Büyük halk önderi Şeyh Bedreddin'in çeşitli görüşlerini içeren ve ençok tanınan kitabı.

Pakistan'da, İslam ideolojisine aykırı partiler seçimlere katılamayacak

İSLAMABAD (THA)
Pakistan Askeri Yönetimi Başkanı Ziya Ül-Hak, İslam ideolojisine aykırı davranan siyasal partilerin kasım ayında yapılacak seçimlere katılamayacaklarını açıkladı.
Radyo ve televizyonda yayınlanan konuşmasında General Hak, Silahlı Kuvvetleri eleştiren ve hükümete ters düşen davranışlarda bulunan partilerin de seçimlerin dışında bırakılacaklarına dikkat çekti. Gözlemciler General Hak'ın bu şekilde, nisan ayında idam edilen eski başbakan Zülfikar Ali Butto'nun "Pakistan Halk Partisi" ni seçimlere sokmamak amacını güttüğünü söylediler.
General Hak, Pakistan'ın atom bombası yapması konusundaki soruya da, kesinlikle böyle bir niyetleri olmadığını söyledi.

HOMEYNİ:

"Ayaklanan Kürtler, dış yardımla komünist devlet kurmak istiyor"

● Ulusal Demokratik Cephe' nin Başkanı Metin Defteri için tutuklama kararı çıkarıldı

● Kapatılan gazetelerin sorumluları, İran devrim mahkemesinde savunma yapacaklar

THA'nın haberine göre dini lider Ayetullah Homeyni Kürtlerin, İran'ın Batısından dışardan aldıkları yardım ve destekle Komünist bir devlet kurmayı amaçladıklarını söyledi.

Homeyni Kürtler ve hükümet arasındaki bunalımın gittikçe derinleşmesi karşısında 31 Ağustos günü yaptığı son bir açıklamada Kürdistan Demokrat Partisi liderlerini vatan haini ilan etti ve "Bu isyankarlar derhal yakalanarak idam edilmelidir" dedi.

Homeyni ayrıca silahlı kuvvetlere de çağrıda bulunarak Devrim Muhafızlarıyla daha sıkı işbirliği yapmaları ve "Kürt isyanını derhal bastırmaları" gerektiğini de bildirdi.

HOMEYNİ'NİN TEMSİLCİSİ DUBAİ'DE TUTUKLANDI

İranlı dini lider Ayetullah Homeyni'nin özel temsilcisi Huccetullah İslam Seyid Hadi Müderrisi'nin geçen hafta sonunda Dubai emirliğinde tutuklandığı bildirildi.

Tahran'da İngilizce olarak yayınlanan "Tahran Times" gazetesinin haberine göre Müderrisi, Dubai'de geçen perşembe sabahı kılınan bayram namazı için Homeyni tarafından özel olarak Dubai'ye gönderildi. Namazın ardından Müderrisi' nin de içinde bulunduğu bazı İranlıların gösteri yapması üzerine, polis Müderrisi ve bazı İranlıları tutukladı. Habere göre Müderrisi ve İranlıların bazıları tutuklanmadan önce polisle çatıştılar.

YABANCI GAZETECİLER SORUNU

İran'da çalışma belgesi olmaksızın çalışan yabancı gazetecilere casus gözüyle bakılacağı açıklandı.

İran'da yayınlanan "BAMBAD" gazetesinin İran Ulusal Yönlendirme Bakanlığına bağlı bir Müdürle yaptığı söyleşiye dayanarak verdiği haberinde, pek çok gazetecinin İran hükümeti aleyhine asılsız yazılar yazdıkları için, ülkeden sınır dışı edilmesi gerektiği ileri sürüldü.

İran'da halen 40 yabancı gazetecinin çalıştığı bildiriliyor.

METİN DEFTERİ İÇİN TUTUKLAMA KARARI

İran Devrim Mahkemesinin, Ulusal Demokratik Cephe'nin lideri olan tanınmış siyaset adamlarından Metin Defteri için, "Devrim aleyhtarı faaliyetler" suçundan tutuklama kararı çıkardığı bildirildi.

Paris'te bir grup sürgün İranlı tarafından yayınlanan bildiride Defterinin yakalandığı taktirde idamla yargılanacağı ileri sürüldü. Tanınmış bir avukat olan ve devrimden önce Şah aleyhtarı mücadelesiyle tanınan Defteri'nin yakalanmamak için saklandığı da gelen haberler arasında.

Öte yandan İran, Angola ile ilişki kurmaya karar verdi. Pars haberler ajansının haberine göre, İran Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, Angola Halk Cumhuriyetinin tanınması kararının, bloksuzlar prensibinin ışığında, mazlum ülkeleri bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde desteklemek ve emperyalist politikaları mahkum etmek amacıyla alındığını açıkladı.

KAPATILAN GAZETELERİN SORUMLULARI SAVUNMA YAPACAK

İran'da geçtiğimiz günlerde "Devrime zararlı" yayınlar yaptıkları gerekçesiyle kapatılan altı gazetenin sorumluları İran Devrim Mahkemesinde savunma yapacaklar.

İran Devrim Mahkemesinin bir yetkilisinin yaptığı açıklamaya göre gazetelerin geçen aralık şubat ve mart aylarındaki yayınlarının inceleneceği ve alınacak olan kararda bu incelemenin sonuçları etkili olacak.

Çin FİFA'ya kabul edildi

PEKİN (AA)
Çin'in 25 yıllık bir aradan sonra yeniden FİFA üyeliğine kabul edildiği açıklandı.

Bu konuda Çin yetkililerinin yaptığı açıklamayı, Pekin'de bulunan FİFA Başkanı Joao Havalange de doğruladı. Ancak bu konuda daha geniş bir açıklama yapılmadı.

BATI SAHRA SORUNU

Moritan POLİSARİO örgütünü 5 Ağustosta Batı Sahra halkının temsilcisi olarak tanıdı.

Fas, Cezayir'le uzlaşmaktan yana

Arap Birliği Örgütü, sorunun barışçı yollardan çözülmesini istiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Moritanya Askeri Komitesinin son olarak Fas Hükümeti ile imzalanmış olan savunma anlaşmasını yeniden gözden geçireceğini açıklamasından sonra, Batı Sahra sorununda yeni gelişmelerin ortaya çıkması bekleniyor.

Bilindiği gibi, Moritanya Hükümeti 5 Ağustosta Batı Sahra Kurtuluş örgütü POLİSARİO ile bir anlaşma imzalayarak, Moritanya'nın eski İspanyol Sahrası üzerinde hak iddia etmekten vazgeçtiğini ve POLİSARİO'yu Batı Sahra halkının temsilcisi olarak tanıdığını açıklamıştı. Bu durum karşısında, 1975 yılından beri Batı Sahranın kuzey bölgesini kontrolu altında bulunduran Fas Hükümeti, bu toprakları Fas Krallığının ilhak ettiği ve bölgenin Fas'ın bir vilayeti durumuna geldiğini bildirmişti.

19 Ağustosta Rabat'ta bir basın toplantısı düzenleyen Fas Kralı 11. Hasan, ülkesinin Batı Sahrası konusundaki tutumunu beş ana noktada toplayarak açıklamıştı. Buna göre:

-Fas, POLİSARİO'yu bir Moritanya örgütü olarak niteliyecek, bu örgütün Nuakşot'ta yönetime gelmesi halinde, bunu Moritanya'nın bir iç işi şeklinde ele alarak herhangi bir müdahalede bulunmayacak.

-Fas, sınırlarını savunmakta kararlı davranacak, fakat daha önce Cezayir'le, Fas arasında tartışma konuşu olan Tinduf bölgesinin paylaşılması konusunda herhangi yeni bir girişimde bulunmayacak. Her iki ülke arasındaki gergin havanın yumuşayarak, sorunun görüşmelerle çözümlenmesine çalışacak.

-Eğer Cezayir'in Atlantik Okyanusunda kıyı sahibi olmak gibi bir niyeti varsa, bunu ancak Moritanya toprakları üzerinden gerçekleştirebilecek

-Cezayir'le Fas arasında bir savaş çıkması halinde bundan yararlanacak tek ülke Libya olacak.

-Cezayir'le Fas arasında bir anlaşma imzalanması mümkündür.

Fas Kralı, bir gazetecinin "savaş mı Barış mı?" şeklindeki sorusunu da Bu soruyu size bir buçuk ay içinde cevaplayabilirim" şeklinde yanıtlamıştı.

Fas Kralının bu açıklamayı yaptığı hafta içinde de Arap Birliği Genel Sekreteri Şedli Klibi sorunun barışçı yönden çözümlenmesi için Tunus'taki Cezayir ve Fas temsilcileriyle ayrı ayrı görüşerek, Birlik üyesi ülkelere birer mektup göndermiş ve son gelişmelerden Arap Devlet Başkanlarını haberdar etmişti.

Moritanya, Fas ve Arap Birliği'nin soruna yaklaşımları yukarıdaki şekilde belirlenirken, POLİSARİO ve bu örgütü siyasi ve askeri yönden destekleyen Cezayir'in önümüzdeki günlerdeki tutumu, Batı Sahra konusundaki gelişmelerde tayin edici bir etken olacak. Demokratik Sahra Arap Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı olarak nitelenen POLİSARİO sözcüsü Hakim Brahim'in, Moritanya ile örgütü arasında imzalanan anlaşmadan sonra Paris'te yaptığı basın toplantısında, POLİSARİO'nun soruna yaklaşımında bir değişiklik olmadığını ortaya koyması ve Fas'ı ağır bir dille suçlaması, çeşitli Batılı diplomatik gözlemciler tarafından, Cezayir'in Batı Sahrası konusundaki tutumunu değiştirmediği şeklinde yorumlanırken, henüz Cezayir başkentinden her hangi bir resmi açıklama yapılmış değil.

Orta Doğudan Batı Avrupa'ya ge gelen petrol yolları üzerinde bulunmasından dolayı önemli bir stratejik konuma sahip olan ve zengin yeraltı kaynaklarının bulunduğu Batı Sahra sorununun bölgedeki devletler ve halklar arasında herhangi bir sürtüşmeye yol açmadan barışçı yollardan çözümlenmesi, Arap Birliği Örgütünün de belirttiği gibi, gerek bölge halkları gerek Dünya barışı açısından yararlı olacaktır.

İsrailli siyonistler hemen hemen her gün Lübnan'ın güneyini bombardımana tutuyorlar.

ABD'NİN İSRAİL'E YÖNELTTİĞİ ELEŞTİRİLER, BEGİN VE HADDAD'I ÖFKELENDİRDİ

WALDHEIM:

"İsrail saldırısı tüm dünyada nefretle karşılandı"

● Bir FKÖ sempatizanıyla görüşen Moşe Dayan, İsrail parlamentosunda şiddetle eleştirildi

● Haddad: "Amerika' nın çıkarlarını en iyi biz savunuyoruz"

MOŞE DAYAN

KUDÜS
İsrail Başbakanı Menahem Begin ABD'nin İsrail'in Güney Lübnan'a yaptığı saldırıları kınamasını "Nefret uyandırıcı bir haksızlık" olarak niteledi.

ABD'den gelen bir grup Yahudi iş adamına hitaben yaptığı konuşmasında Begin, İsrail saldırılarını savundu. Bu saldırıları sayesinde sayılamayacak kadar çok sivil insanın hayatının kurtulduğunu ileri süren Begin, "Bizim yaptığımız, dünya yüzünde şimdiye kadar görülen en haklı kendini savunma örneğidir. Kim ne derse desin bizim bu saldırılarımızı kınayanlar nefret uyandırıcı bir haksızlık yapıyorlar" dedi.

HADDAD: "ABD, FİLİSTİN GERİLLALARINI DESTEKLİYOR

İsrail'in desteklediği Falanjist milislerin lideri Binbaşı Saad Haddad, ABD'yi dolaylı olarak Filistin gerillalarını desteklemekle suçladı.

Lübnan Hükümetinin BM Güvenlik Konseyinde konuşmaya hakkı olmadığını ve ülkeyi Filistin gerillaları ile Suriye'ye sattığını ileri süren Haddad. "Lübnan'ı Suriye'ye ve teröristlere satıyorlar, Lübnan adına konuşmaya hakları yok. Lübnan halkının yegane temsilcisi biziz." dedi. Haddad ABD'nin Filistin gerillalarını desteklemesine örnek olarak, İsrail'in imha hareketini ABD'nin eleştirmesini gösterdi ve "ABD'nin ger çek dostu biziz. ABD bunu bilmeli ve bize yardım etmelidir" dedi.

Bilindiği gibi Binbaşı Haddad Lübnan'ın Güneyindeki bölgeyi bağımsız bir devlet ilan ederek İsrail'den mali ve askeri destek almıştı.

MOŞE DAYAN'IN BİR FİLİSTİNLİYLE GÖRÜŞMESİ

İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan Filistin Kurtuluş Örgütü sempatizanıyla bir görüşme yaptı. İsrail parlamentosunun sert tepkilerine yol açan bu görüşme hakkında Dayan parlamentoya bilgi verdi.

Bilgi verme sırasında Filisttnlilerle görüşmelerini sürdürme isteğinde olduğunu belirten Dayan "Filistinlilerin tutumlarında hiç bir yumuşama olmamıştır. Filistinliler ABD Mısır ve İsrail arasında, Batı Şeria ve Gazze'de Filistinlilere özerklik verilmesi konusunda yapılan görüşmelere katılmak istememektedirler Ayrıca Filistinliler FKÖ'den kopmak istemediklerini de belirtiyorlar. Üçlü görüşmeler başarıya ulaşsa bile Filistinlilerin katkısı olmadan özerk yönetim kurulması imkansızdır" dedi.

WALDHEİM'İN AÇIKLAMASI

BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Güney Lübnan'daki Barış Gücü'nün bölgede barışı sağlama görevini tam olarak yerine getirebilmesi için her türlü önlemin alınacağını söyledi.

Lübnan'daki durumu görüşen BM Güvenlik Konseyi'nin 30 Ağustos günkü oturumunda konuşan Waldheim, İsrail'in son saldırılarının haklı bir nedene dayanmadığını belirterek "saldırılar tüm dünyada büyük tepki uyandırmıştır" dedi.

Bilindiği gibi Lübnan Hükümeti birkaç gün önce BM'nin Güney Lübnan'daki İsrail saldırılarını görüşmek üzere BM Güvenlik Konseyi'nin acilen toplanmasını istemişti. BM Güvenlik Konseyi'nin acilen toplanmasını istemişti.

SİNA'DAKİ PETROL YATAKLARI SORUNU

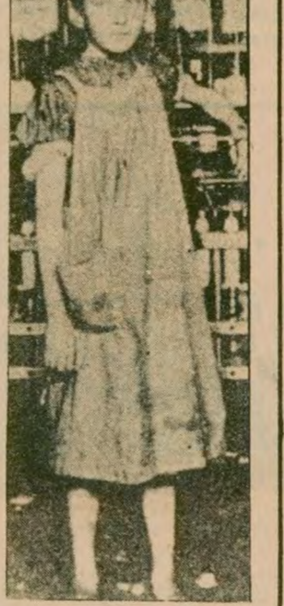
Öte yandan İsrail Enerji Bakanı Vizhak Modai İsrail'in Alma petrol yataklarının Mısır'a geri verilmesiyle ilgili programını Mısır'la aralarında beliren ayrılık nedeniyle yeniden gözden geçirebileceğini söyledi.

İsrail Enerji Bakanı Modai, Mısır Petrol Bakanı Ahmet İlal ile yaptığı görüşmeden sonraki açıklamasında, İsrail'le Mısır arasında beliren ayrılıkların Alma petrol yataklarının devrinden sonra, Mısır tarafından İsrail'e satılacak petrolün miktarı ve fiyatı konusunda olduğunu açıkladı.

100 milyon çocuk esir hayatı yaşıyor

● Asya' da 5 yaşından küçük 28 bin çocuk, kibrit fabrikalarında çalıştırılıyor

PARİS (THA)
HASAN KUDAR BİLDİRİYOR

Uluslararası çalışma bürosu dünyadaki çocuklar üzerinde yaptığı incelemede 100 milyon çocuğun halen esir hayatı yaşadığını ortaya çıkardı.

İncelemeyi bir rapor halinde Cenevre Birleşmiş Milletler alt komisyonuna sunan çalışma bürosu, esir çocuklar için gerekli önlemlerin alınmasını istedi.

Rapora göre 13 yaşından küçük 100 milyon çocuktan 52 milyonu tarım ve endüstri dalında, 41 milyonu aile işletmelerinde 7 milyonu da serbest işlerde çalışıyor. Ortalama olarak bu çocuklar günde 16 saat çalıştırılıyorlar.

Raporda, özellikle Asya ülkelerinde kibrit fabrikalarında 5 yaşından küçük 28 bin çocuğun çalıştırıldığı kaydedildi. Bu çocukların her gün sabahın 3'ünden akşamın 7'sine kadar çalıştırıldıkları belirtildi.

Raporu öğrenen BM'nin insan hakları komisyonunun harekete geçtiği bildirildi.

HALKLARIN DÜNYASI — Çiğdem Kömürcüoğlu

ABD' nin arka bahçesinde tehlike çanları

Nikaragua halkının Somoza diktatörlüğünü yıkmasının ardından El Salvador, Guetamala, ve Honduras'taki diktatörleri uyku tutmaz oldu. Komşuda pişer bize de düşer diye kara kara düşünüyorlar. Nikaragua Dışişleri Bakanının "Biz devrim ihraç etmeyeceğiz" demesinin de, El Salvador'da Humberto Romero'ya, Guetamala'da Lucas Garcia'ya pek teselli verdiği söylenemez. Çünkü "İstikrarsızlık olmayan yere dışardan hoşnutsuzluk gönderilemez" diyen Nikaragua Dışişleri Bakanı, bugün, için için kaynayan Orta Amerika ülkelerinin durumuna pek güzel parmak basıyor.

Orta ve Latin Amerika'da hüküm süren diktatörlüklerin artık sonu gelmiştir. Ama üç yıl ama beş yıl sonra. Örneğin El Salvador, patlamak üzere olan bir barut fıçısı olarak nitelendiriliyor. Ardından Guetamala ve Honduras sayılıyor. El Salvador 50 yıldır askeri diktatörlükle yönetiliyordu. Guetamala'da ise, 25 yıl önce CIA nın tezgahladığı darbeyle iktidara gelen askeri diktatörlük hüküm sürüyor.

El Salvador'da bir avuç adam ülkenin tüm topraklarının yüzde 85'ini elinde tutuyor. Yalnızca bu gerçek bile El Salvador'da istikrarsızlık ve hoşnutsuzluğun nereden kaynaklandığını göstermeye yeterlidir. Bir ülke toprağının yüzde 85'i, üç beş adamın elinde toplanırsa o ülkede ne adaletten ne demokrasiden ne de insan haklarından sözetmek mümkün değildir. Böyle bir rejim çağdışıdır. Bu nedenle de ancak dış güçlerin yardımıyla halka zulmederek ayakta durabilir.

Nitekim El Salvador'da, Honduras'ta, Guetamala'da da böyle olmuştur. Sırtlarını CIA ve Amerika'ya dayayan diktatörler yıllarca bu ülkeleri çiftlik gibi yönettiler. Yalnızca Guetamala'da 10-15 yıl içinde 40 bin kişi katledilmiş. İşkence tezgahları durmadan çalışmış. 1979 yılbaşından bu yana katledilenlerin sayısı ise 450. Guetamala'da da El Salvador'da da, devlet eliyle sistemli bir terör kampanyası yürütülüyor.

Bu diktatörlüklerin sonunun geldiği gerçeğini, bu diktatörlükleri bizzat tezgahlayan ve ayakta tutan Amerika bile görmüştür. Daha doğrusu Somozaları, Romeroları ayakta tutacak gücü kalmadığı için görmek zorunda kalmaktadır. Güney Amerika'dan bütünüyle kovulmamak için bu diktatörlüklerin tedricen demokrasiye dönüşmesini kendi çıkarları açısından giderek en kabul edilebilir bir yol olarak görmektedir. Amerika artık El Salvador Guetamala ve Honduras gibi ülkelere açıkça askeri yardım bile yapamıyor. Bir zamanlar kendisinin eğittiği işkenceciler insan haklarını çiğnediği için bu ülkelere yaptığı yardımı kesmiştir. Bu, günümüzde Amerikan emperyalizminin gerilemesi nedeniyle içine düştüğü çelişkidir.

Amerika'nın desteğinin azalmasıyla yıllardır görülmemiş bir baskı ve sömürü düzeni uygulayan Romero ve Garciaları rüzgara kapılmış sonbahar yapraklarına döndürdü. Somoza'nın başına gelenler kendilerini de nasıl bir son beklediğini gösteren canlı bir kanıt oldu. Sermayedarlar, daha şimdiden paralarını ceplerine koyup kaçmaya başladılar. Yalnızca son bir kaç hafta içinde Guetamala'dan 40 milyon dolar kaçırıldığı söyleniyor. Bu da, çanların Romero ve Garcia için çalmaya başladığını gösteren güzel bir kanıt değil midir?

Zambiya Devlet Başkanı, Kübalı askerlerin Angola'dan ayrılacağını ileri sürdü

BRASİLİA (AA)
Brezilya'yı resmen ziyaret etmekte olan Zambiya Devlet Başkanı 31 Ağustos günü yaptığı açıklamada, Angola'daki Kübalı askerlerin Namibya'nın bağımsızlığını kazanmasından sonra Angola'yı terkedeceklerini ileri sürdü.

Zambiya Devlet Başkanı Kübalı askerlerin Angola'ya Başkan Agostinho Neto'nun yardım çağrısı üzerine geldiklerini ve Angola'yı Güney Afrikalı askerlere karşı koruduklarını da iddia etti.

Zambiya Devlet Başkanı Latin Amerika ülkelerinden bazılarını ziyaret ettikten sonra Bloksuzlar Konferansına katılmak üzere Küba'ya gidecek.

Filipinler'de gerillalar 5 askeri öldürdü

MANILA (THA)
Filipinler'in en büyük adalarından olan Samar'da bir grup gerillanın bir üsse baskın düzenleyerek 5 askeri öldürdükleri bildirildi.

Filipinler askeri komutanlığından yapılan açıklamaya göre, çarpışmalarda gerillalar da önemli can kayıpları verdiler. Baskına katılan gerillaların sayılarının ise 70 olduğu bildirildi.

Öte yandan, verilen haberlere göre, bölgede askeri birliklerle gerillalar arasındaki çarpışmaların son aylarda yoğunlaşması yüzünden yaklaşık 50 bin köylü evlerini bırakarak başka yerlere kaçtılar.

Hindistan'da Desai seçimlerde adaylığını koymayacak

YENİ DELHİ (AA)
Hindistan'ın Eski Başbakanı Morarji Desai, önümüzdeki aralık ayında yapılması kararlaştırılan yasama meclisi seçimlerinde adaylığını koymayacağını açıkladı.

Janata Partisinin iktidarı döneminde başbakanlık yapan Desai bundan bir süre önce partiden kopmalar yüzünden istifa etmek zorunda kalmıştı. Desai'nin çekilmesi üzerine Devlet Başkanı Sanjiva Reddy, ülkedeki hükümet bunalımını çözüme kavuşturmak için erken seçimlere gidilmesini kararlaştırmıştı.

İspanya'da gizli istihbarat servisi yeniden düzenlenecek

MADRİD (AA)
İspanya Savunma Bakanı Agustin Rodrigez Sahagun, İspanyol Gizli İstihbarat servislerinin yeniden düzenleneceğini açıkladı.

Yapılacak yeni düzenlemede, gizli istihbarat hizmetlerinde görev alacaklar, savunma, içişleri ve dışişleri olmak üzere üç ayrı grupta toplanacaklar.

Kartal civarındaki fabrikalarda "İşçinin Sesi" dergileri dağıtılıyor

Maden-İş 4. Bölge Temsilcisi, sahte TKP'nin İngiltere kanadı yanında yer alıyor

● Adem Karabaş SİMKO' da "Bunları temsilci arkadaşlarla birlikte okuyun" diyerek 4 dergi verdi ● UZEL' de TİP' lilerle İGD' liler arasında çatışma çıktı

İSTANBUL (ÖZEL)

Maden-İş'in önümüzdeki MESS sözleşmelerinde izleyeceği siyaset konusunda yurtdışında sahte TKP'nin Doğu Almanya ve İngiltere kanatları arasında başlayan tartışma,Türkiye'ye de yansıdı. Bu konudaki gelişme Maden-İş 4. Bölge Temsilcisi Adem Karabaş'ın İngiltere kanadının yayınladığı "İşçinin Sesi" dergisinin MESS sözleşmeleriyle ilgili sayısından Kartal civarındaki fabrikalarda dağıtmasıyla iyice su yüzüne vurdu.

Maden-İş 4. Bölge Temsilcisi Adem Karabaş, Ramazan Bayramından önceki hafta Simko Fabrikasına giderek, baştemsilciye 4 tane İşçinin Sesi dergisinden verdi ve "Bunları temsilci arkadaşlarla birlikte okuyun" dedi.

4. Bölgenin eğitim uzmanlarından Agah Hoca ise bir süre önce Simkoda yapılan bir toplantıda, Türkiye'nin emperyalizmin zayıf halkalarından biri olduğundan bahsetmiş ve "savaş komiteleri" kurmanın gerekliliğine değinmişti. Aynı toplantıda konuşan bir başka Maden-İş uzmanı da, bu sene MESS sözleşmesine değişik bakmak gerektiğini, daha öncekinden farklı olabileceğini ve şimdiden greve hazırlıklı olunmasını söyleyerek işçilere şöyle demişti: "3 kuruşun varsa 1 kuruşunu bir kenara bırakmalısın. 2 zeytinin varsa birisini ayırmalısın."

Hatırlanacağı gibi İşçinin Sesi dergisinin 15 Ağustos tarihli sayısında, sahte TKP'nin İngiltere kanadının MESS sözleşmeleri ile ilgili siyaseti açıklanmış ve Doğu Almanya kanadı "uzlaşmacılık" ve "kuyrukçulukla" suçlanmıştı. İşçinin Sesi dergisinde Doğu Berlin kanadı şu sözlerle eleştirilmişti:

"Önce burjuvazinin verebileceği kadar istemek, sonra da aynı mantığın devrimci sözlerle süslenmiş biçimi olan 'İşçi sınıfının almaya gücü yeteceği kadar istemek' belgileriyle uslandırılmaya çalışan Maden-İş üyeleri haykırıyor: 'Hangi koşullarda olursa olsun taviz vermeyeceğiz.'..."

DERGİYİ BAŞKA FABRİKALARDA DA DAĞITTILAR

Maden-İş 4. Bölge Temsilcisi sözkonusu dergiyi Anadolu yakasındaki başka fabrikalara da dağıttı. Simko haricinde Tezsan Fabrikasına da "İşçinin Sesi" dergilerinden verildi. Ayrıca metal işkolu dışındaki birçok fabrikaya da postayla çok sayıda "İşçinin Sesi" dergilerinden gönderiliyor.

Öte yandan Maden-İş 14. Bölgeye bağlı Sungurlar Fabrikasında da temsilcilerin "İşçinin Sesi" dergilerini okuyarak aralarında tartıştıkları görüldü.

Topkapı'daki 1. Bölgeye bağlı Perfektüp Fabrikasında ise ünite temsilcileri ile diğer altı temsilci arasında sert tartışmaların olduğu, özellikle İGD'li olarak tanınan temsilcilerin birbirlerini sert bir şekilde eleştirdikleri öğrenildi. Fakat bu sert tartışmaların sahte TKP'nin bölünmesinden kaynaklanıp kaynaklanmadığı henüz anlaşılamadı.

UZEL'DE ÇATIŞMA

Diğer yandan önceki gün Demirkapı'da kurulu Uzel Fabrikası önünde bildiri dağıtan TİP'liler ile İGD'liler arasında çatışma çıktı. Çatışma sonucu bazı işçiler çeşitli yerlerinden yaralandılar.

Çankırı Belediye işçileri MİSK'ten ayrılıyor

ÇANKIRI (ÖZEL)

Çankırı Belediyesinde örgütlü olan MİSK'in günden güne çöktüğü ve Belediye işçilerinin hızla MİSK'ten istifa ettikleri bildiriliyor.

Belediye işçileri daha önce zorla MİSK'e kaydedildiklerini, ancak artık bu sendikaya tahammül edemediklerini belirtiyorlar.

Öte yandan MHP'li Çankırı Belediye başkanının tuz mağarasından 30 kuruşa alınan tuzu 5 misli fiyatla 150 kuruşa halka satması kentte tepkiyle karşılanıyor.

Aydın TEKSTİL'de yetkiyi TEKSTİL kazandı

AYDIN (THA)

Aydın Tekstil Fabrikasında toplusözleşme yapmaya yetkili sendikayı belirlemek üzere Türk-İş'e bağlı TEKSİF ile DİSK'e bağlı Tekstil Sendikaları arasında yapılan irade beyanını 102 oy farkla Tekstil kazandı.

Öğrenildiğine göre, 1500'e yakın işçinin çalıştığı işyerinde 776 kişi Tekstil'e 674 kişi TEKSİF'e oy verdiler. Böylece daha önce TEKSİF'te olan yetki Tekstil'e geçti.

Harb-İş, üyesi olmayan işçilerin sözleşmeden yararlanmasını önlüyor

ANKARA (ÖZEL)

Harb-İş'e bağlı işyerlerinde, bu sendikaya üye olmayan veya bir ay önce ihraç edilmiş olan işçiler, 14 Ağustosta imzalanan sözleşmeden yararlanamıyorlar.

Üye olmayan işçiler, dayanışma aidatı vermek için sendikaya dilekçe verdikleri halde, bir cevap alamadıkları gibi, ücretlerini de eski sözleşmeye göre aldıklarını belirtiyorlar.

Bu konuda Harb-İş'in Yargıtayın ocak ayında aldığı içtihadı birleştirme kararına aykırı olarak hareket etmesi, işçiler arasında tepkiyle karşılandı. Karara göre, dayanışma aidatı vermek için başvuran işçiler, eskisinden farklı olarak sendikanın muvafakatı olmaksızın sözleşmeden yararlanabiliyorlar.

Ayrıca yasaya göre, sözleşmeye çağrı tarihinden imza tarihine kadar olan süre içinde bir gün dahi sözleşmeyi imzalayan sendikaya üyeliği olanlar, sözleşmeden faydalanabiliyorlar.

Harb-İş'teki durumda ise 9 Mayısta sendika çağrı yaptığı ve daha sonra ihraç edilen işçiler aidat ödemek üzere başvurdukları halde yasaya aykırı olarak sözleşmeden yararlandırılmıyorlar.

Ege Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Erol Akı:

"İşçilerin ücretleri ödenmezse direnişe geçmeleri yasaldır"

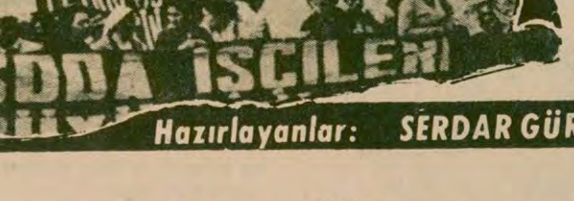
İZMİR (THA)

Türk-İş, Bes-İş ve AAFLI tarafından ortaklaşa düzenlenen "Belediye işçilerinin ülke kalkınmasındaki yeri" konulu seminerin üçüncü gününde, "Sendika-Politika İlişkileri" konulu bir bildiri sunan E. Ü İktisat Fakültesi Öğretim üyesi Dr. Erol Akı son günler işyerlerinde yoğunluk kazanan işçi direnişlerine değinerek, bu direnişlerin işçilerin ödenmeyen ücretlerine karşılık yaptıkları eylemler olduğunu ve bu tür eylemlerin yasadışı görülemeyeceğini söyledi.

Dr. Erol Akı, Borçlar Yasasındaki bazı maddelerin direnme hakkına yasallık kazandırdığını belirterek özetle şöyle dedi:

"Günümüzde direnmenin yasal bir hak olup olmadığı tartışma konusudur. Borçlar Kanununda 325, 328 ve 106. maddeler bir edimin yerine getirilmemesi halinde direnme olayını ortaya çıkarmaktadır. Örneğin işçiler öncelikle emeğini sunmakta, daha sonra karşılığını istemektedirler. Bu karşılığın yani ücretlerinin gecikmesi halinde hizmeti bırakabilirler. Bu hareket toplu şekle dönerse 274 sayılı yasaya girer. Direniş kararını sendika verirse, işçiler hizmet aktinin feshiyle karşılaşabilirler. Ancak işçiler işi bırakmayı kendilerinden yaparlarsa, hizmet akti feshedilemez. Geciken ücret ödeninceye kadar geçen süre içinde işverenlerden ücret talep edebilir."

Bir direnişin öykücü: Mersin Soda Grevi

Hazırlayanlar: SERDAR GÜRCAN SEMA ATİLLA

Sendikanın günahları işçilerin sırtına yıkılmak istendi

Bir süre önce kamuoyunun büyük ölçüde ilgisini çeken bir grev yaşandı: Mersin Soda işçilerinin grevi.

Grev, her türlü güçlüğe karşı bir yıla yakın bir süre devam etti. Büyük gürültüler koparan göstermelik bir yürüyüş ertesinde imzalanan toplusözleşmeyle son buldu.

Öyle bir toplusözleşme ki, kazanılmış haklardan bile taviz vererek işverenle dayanışmayı ortaya koydu. Oysa gazetelerdeki boy boy ilanlarla, toplusözleşme, kamuoyuna soda işçisinin başarısı şeklinde lanse edilmişti.

Öyle bir başarı ki, toplusözleşmenin hemen ardından onlarca, yüzlerce işçi iş yerinden istifa etti.

Öyle bir başarı ki, Petkim-İş'in Mersin Sodada artık şubesi kalmadı.

Fabrikaya faşistler yerleştirildi, ustabaşılar, teknik elemanlar ön görüşmelerde toplusözleşme kapsamına alınmışken yeniden çıkartıldı. Oysa onlar da işçilerin yanında direnmişti. Toplusözleşmenin iki yıllık olduğu söylenirken, dört yıl için olduğu ortaya çıktı. Yani kazanılmış haklardan bile taviz verildi.

Ve yeni yönetim başarısızlıklarını örtmek için her yola baş vuruyordu.

Neydi bu olay? Yılmadan, yorulmadan, bıkmadan, usanmadan bir yıla yakın direnen Soda işçisi nasıl başarısız duruma düşürüldü?

Mersin Soda'da 1978 Ocağında başlayan toplusözleşme görüşmelerinde 2 ana konuda uyuşmazlık çıkmıştı. İşveren, tüm işyerleri için saptadığı 80 liralık günlük zammı artırmamak için diretiyor ve teknik elemanların ve ustabaşıların sözleşme kapsamına alınmasına yanaşmıyordu.

Uyuşmazlık giderilemedi ve Petkim-İş 8 Ağustos 1978 günü greve çıktı. Grevin başlamasıyla birlikte tüm teknik elemanlar, ustabaşılar ve mühendisler işçilerin yanında yer aldılar. Mühendisler sendikaya kaydoldular.

İŞVERENİN VURGUNU

Grev, ülkemizdeki soda piyasasını derhal etkiledi. Çünkü Mersin Soda, Türkiye'de soda üreten tek fabrika durumundaydı. Ve sodanın cam, deterjan, ilaç vb. sanayilerde temel girdi olarak geniş bir kullanım alanı vardı.

İşveren, grevi bahane ederek fabrikanın "tekel" özelliğinden yeterince faydalanmayı ihmal etmedi. Hükümete baskı yaparak soda ithal izni çıkarttı önce. Daha sonra da kendi denetimi altında bir kaçak soda karaborsası oluşturdu.

Soda ithali izni işverene tatlı kârlar sağladı. Mersin'de üretilen sodanın tonu 7 bin lira iken, ithal malı sodanın tonu 1 500 lira idi. Aradaki büyük fark işverenin iştahını kabartmıştı.

Öte yandan Bulgaristan'dan kaçak olarak yurda sokulan sodalar da fahiş fiyatlarla piyasaya sürülüyordu. Grevden önce piyasada kilosu 7 lira olan soda, karaborsada kilosu 70-80 liradan işlem görüyordu. Ve bu akıl almaz vurgunun subaşını, Mersin Soda işvereni Şahap Kocatopçu'nun tuttuğu söylenmekteydi.

Bu tatlı kâr, işvereni, Mersin Soda'daki uyuşmazlığı sürdürme konusunda elinden geleni yapmaya teşvik edici bir etken oldu.

HÜKÜMETİN GREV KIRICILIĞI

Hükümetin grevci Soda işçilerine karşı tutumu baştan itibaren olumsuz oldu. Grevin başlamasından az sonra soda ithaline izin veren hükümet, soda karaborsasına da gözyumdu. Soda ithali ve kaçakçılığı, grevin etkinliğini baltalıyordu.

Hükümet bu kadarla da kalmadı. Bakanlar Kurulu kararıyla grevi 5'inci ayında erteledi.

KABAHATLI KİM?

Grevin ertelenmesi üzerine işçiler fabrikaya girdiler. Aradan bir müddet geçtikten sonra patron "Bu işçiler çalışmıyor, fabrikayı kırıp döküyorlar" diyerek hepsinin işine son verdi. Fabrika askeri birliklerce işgal edildi.

Bunun üzerine kamuoyunda geniş bir tartışma başladı. Nasıl olurdu da 800 işçinin işine son verilirdi? Neydi bu işçinin kabahati? Sendikanın hatası var mıydı? Varsa neydi?

İŞÇİLER AZİMLE MÜCADELE ETTİLER

Bir sendikal mücadelenin başarısını belirleyen başlıca iki etken işçilerin mücadele azmi ve sendikanın tutumudur.

Mersin Soda mücadelesi başarıyla sona erseydi bunda işçilerin payı büyük olacaktı. Çünkü onlar grev sırasında olsun, grevin ertelenmesi ve işten atılmalarından sonra olsun, bütün olumsuz şartlara rağmen mücadeleci bir tutum takındılar. Birliklerini bozmadan hareket ettiler.

İşten atıldıklarında mahkemeye başvurdular. Tekrar grev yerine dönme hakkını elde ettier. Fabrikaya giriş çıkış serbest olduğu halde, içeriye durmadan mal ve insan alındığı, fabrika askeri işgal altında olduğu halde, umutları kırılmadı. Gece-gündüz nöbet tuttular, askeriyenin saldırısına uğradılar. Borçları yığıldığı halde, başka bir iş arama yoluna gitmediler. Beklediler, beklediler..

PEKİ SENDİKA NE YAPTI?

Petkim-İş Sendikasının Soda mücadelesindeki tutumunu iki ayrı dönemde ele almak gerekir.

Bu yılın nisan ayına kadar sendikanın Genel Başkanı Mehmet Kılınç'tı. Kılınç, sendikanın İGD'li Mersin Şube yönetimiyle uzlaşıyor, onların grevi zayıflatıcı çeşitli girişimlerine seyirci kalıyordu.

Grev ertelemesinden sonra TKP yanlıları üretimin tamamen durdurulması propagandası ile işçileri sonu karanlık bir yöne iterken, Mehmet Kılınç da bu yolun en önünde yürüyordu.

Bu konuda bir işçi, sözleşmenin imzalandığı sıralarda Mersin'de yapılan bir toplantıda şöyle demekteydi:

"Sendikanın ve hükümetin günahları bizim sırtımıza yüklenmek isteniyor. Kim çalıştırmadı bizi? Sendika. Mehmet Kılınç, Şube Başkanı Oktay Erbakan'a telefon ettiğinde ben yanındaydım. Telefonda 'Bir gram bile soda çıkmayacak' dedi. İşçi, örgütünün emrine uymuştur."

Yukarda da belirttiğimiz gibi işveren grevin hükümet tarafından ertelenmesinden ve işçilerin işbaşı yapmalarından sonra, 800 işçinin çıkışını vermelerine gerekçe olarak, "Soda'da üretim yapılamamasını" göstermişti.

Mehmet Kılınç'ın sahte TKP'li şube yönetimiyle uzlaşmasının bir diğer örneği de, Soda işçilerini desteklemek için yapılan 'Mersin Mitingi" oldu. 31 Mart 1979 günü yapılan mitinge, sahte TKP'nin kontrolü dışındaki kuruluşlar alınmadılar, katılma talepleri reddedildi. Örneğin Türk-İş'e bağlı Çimse-İş Sendikası Mersin Şubesinin başvurusu, şube yönetiminde devrimcilerin olması nedeniyle reddedildi. Buna rağmen Kılınç bu gerçeklere gözlerini kapatıyor, mitinge "bütün ilerici çevrelerin" katıldığını söyleyebiliyordu.

TKP' ile uzlaşan bu çizgi hem Kılınç'ın sonunu hazırladı hem de Soda mücadelesinin çıkmaza girmesinde başlıca etkenlerden biri oldu.

Nisanda yapılan Genel Kurulda, Mehmet Kılınç Petkim-İş Genel Başkanlığından devrildi, sahte TKP'liler çeşitli entrikalar sonucu yönetime geldiler.

Sahte TKP'lilerin işbaşına gelmesi, Mersin Soda mücadelesi için yeni bir dönüm noktasıydı.

Mersin Soda işçileri grev günlerinde...

(Yarın devam edecek)

Bombalı ÜGD üyelerinin illegal örgütleriyle bağı ortaya çıktı

Uşak'ta kahve bombalayan ETKO'cular yakalandı...

● Gıda-İş Sendikasının Türkiye Kalkındırma Vakfı Tarsus Güney Bölge Müdürlüğündeki grev sürerken, işyerleri önündeki iki grev çadırı kurşunlandı

● Tarsus'ta bir ev kadını bir işçi ve bir şoför öldürüldü

HABER MERKEZİ

Uşak'ta gece iki ayrı kahveye atılan patlayıcı maddeden sonra güvenlik kuvvetleri tarafından gerçekleştirilen operasyonda iki kişi, çok sayıda mermi, dinamit lokumu, fitil, bomba yapmaya yarayan barut ve 'Pik' borular ele geçirildi. Yakalanamayan iki kişinin de aranmasına başlandı.

Uşak Emniyet Müdürlüğünden yapılan açıklamada, çarşı caddesi üzerinde iki kahvehaneye beşer dakika ara ile patlayıcı madde atıldı. Olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri olay yerinin yakınında Ahmet Pesnek ile Selim Uluder adlı şahısları yakaladılar. Soruşturma sonunda Selim Uluder'in Ülkü Ocakları Uşak şubesi kahvecisi Ahmet Pesnek'in ise Endüstri Meslek Lisesi mezunu olduğu anlaşıldı.

Suçlu komandoların evlerinde yapılan aramada ETKO adlı örgüte ait çok sayıda afiş, 80 mermi, fünyeler, patlamaya hazır dinamit lokumları, kesici ve boğucu aletler ele geçirildi.

Güvenlik kuvvetleri olaya adı karışan, biri Eskişehir Eğitim Enstitüsü öğrencisi olmak üzere iki kişinin arandığını açıkladılar.

TARSUS'TA BİR EV KADINI BİR İŞÇİ VE BİR ŞOFÖR ÖLDÜRÜLDÜ

Mersin'in Tarsus ilçesinde önceki gece sağ görüşlü bir kadın, evinde, bir işçi de servis otobüsünde öldürüldü.

Edinilen bilgiye göre, ilk olay saat 24.00 sıralarında Polatlı köyünde meydana geldi. Ayfer İnçler adındaki sağ görüşlü kadın, evine giren aynı köyden iki kişi tarafından tabanca ile vurularak öldürüldü. Olayla ilgili olarak Ahmet Yön ve Alaattin Çekmez adındaki kişiler aranıyorlar.

Öte yandan DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasına üye 55 işçi 80 gündür Türkiye Kalkınma Vakfı Tarsus Güney Bölge Müdürlüğü işyerlerinde sürdürdükleri grev 81. gününü doldururken iki ayrı yerde kurulu grev çadırlarına 33 EF 304 plakalı yeşil renkli Renault marka bir otomobilden yaylım ateşi açıldı. Silahlı saldırı sonunda ölen ya da yaralanan olmadı ancak silahlardan çıkan mermiler tüm çadırların delik deşik olmasına neden oldu.

Olaydan kısa süre sonra Zafer Kaya adlı bir şoförün cesedi Tarsus'a bağlı Çamtepe köyü yakınlarında bulundu. Öldürülen kişinin çadırlara silahlı saldırı olayında kulanılan arabanın şoförü olduğu saptandı. Grev çadırlarını kurşunlayan saldırganların arabayı Zafer Kaya'dan gasp ettikleri ve suçlarının açığa çıkmasından korktukları için de Kaya'yı öldürdükleri sanılıyor.

Bu olaydan birbuçuk saat kadar sonra Paktaş fabrikasına işçi götüren servis otobüsünün önü çevre yolunda silahlı altı kişi tarafından kesildi. Silahlı kişiler otobüsün içine girerek Musa Sarı adındaki işçiyi oturduğu koltukta kurşunlayarak öldürdüler. Öldürülen Musa Sarı'nın MİSK'e bağlı Türk Mensucat İş üyesi olduğu öğrenildi.

BİR POLİS ÖLDÜRÜLDÜ

Tarsus'ta otomobil lastiklerini yakarak gösteri yapan bir grup, önceki gece, kendilerine engel olmak isteyen polislerden Adnan Can'ı tabanca ile vurarak öldürdüler.

Tarsus Emniyet Amiri Yavuz Bozkurt polise ateş açanların kimliklerinin saptandığını,yakalanmaları için çalışmalara başlanıldığını söyledi.

REYHANLI'DA BİR LİSE ÖĞRENCİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Reyhanlı'da önceki gün saat 22.00 sıralarında silahlı bir grubun açtığı ateş sonucu 16 yaşındaki Mustafa Eker adlı bir lise öğrencisi öldürüldü.

İZMİR'DE İKİ KİŞİ YARALANDI

Anafartalar semtinde durakta otobüs bekleyen iki genç kimlikleri belirlenmeyen kişiler tarafından tabanca ile ağır şekilde yaralandılar.

Saldırganlar olaydan sonra yaya olarak kaçtı, yaralı Lütfü Aksoy ile Hüseyin Gül Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındılar.

Yaralı gençlerin Demirci'den İzmir'e gezmeye geldikleri saptandı ancak herhangi bir görüşü benimsemedikleri öğrenildi.

DURUM GERGİN

Sinop Gerze' de dün saat 10.30'da 1978 yılında ilçe encümen azası olan MHP'li Bahattin Burman öldürüldü.

Bu olay üzerine Ankara'dan kalabalık bir grup komando ilçeye geldi. İlçedeki gergin durum üzerine güvenlik kuvvetleri sıkı önlemler aldılar. Daha sonra Bafra'dan da bir çok MHP'linin ilçeye geldiği bildirildi.

Öldürülen Bahattin Burman Yurtsever öğretmen Yusuf Baş'ı öldürmekten tutuksuz olarak yargılanıyordu.

ARJANTİN PAVYONU SOYGUNUNDA YARALANANLARDAN BİRİ ÖLDÜ

Levent Çeliktepe'deki "Arjantin Pavyonu" soygununda yaralananlardan biri olan Cemalettin Yalçın tedavi edilmekte olduğu Haydarpaşa Askeri Hastanesinde dün öldü.

Aynı olayda yaralanan ve ölen Cemalettin Yalçın'ın kardeşi jandarma kursiyer teğmen Hamza Yalçın'ın tedavisi devam ediyor.

Öte yandan Cemalettin Yalçın'ın ölümüyle ilgili olarak bir grup "Dev-Sol"cu dün Levent, Sanayi Yeşilce mahallesinde sağa sola silahla ateş ederek halkı tedirgin ettiler.

Keçideresinde de gövde gösterisi (!) yapan Dev Solcular polisin olay yerine gelmesi üzerine ara sokaklardan kaçtılar.

DİYARBAKIR DA SİLAHLI BEŞ KİŞİ 8 ARACI DURDURARAK 336 BİN LİRA ALDILAR

Diyarbakır Lice Karayolunda silahlı ve maskeli beş kişi sekiz aracı soyarak toplam 336 bin lira ve değerli eşyalar alarak kaçtılar.

Alınan bilgiye göre, Kulp ve Lice'ye gitmekte olan altı kamyon ve iki taksi silahlı ve maskeli kişilerce durduruldular. Araçlarda bulunan yolcu ve görevlilerden toplam 365 bin lira para, altın, yüzük ve saat gibi değerli eşyalar çalındı.

Soyguncular 06 RN 179 plakalı taksi ile olay yerinden uzaklaştılar.

YENİ ASIR GAZETESİ MANİSA BÜROSUNA BOMBA ATILDI

İzmir'de yayınlanan Yeni Asır gazetesinin Manisa bürosuna önceki gece, kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından patlayıcı madde atıldı.

Can ve mal kaybı olmayan patlamada bürонun cam ve çerçeveleri kırıldı.

Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü ve patlayıcı maddeyi atanların kimliklerinin belirlenmesine çalışıldığını açıkladılar.

Öte yandan Çımse-Iş Sendikası Turgutlu şubesine gece patlayıcı madde atıldı.

Kimlikleri belirlenemeyen kişilerin attığı patlayıcı madde binanın camlarında hasar meydana getirdi.

Olayda ölen ya da yaralanan olmadığı saldırganların aranmasına başlandığı açıklandı.

İSTANBUL SIKIYÖNETİM MAHKEMESİ İKİ KOMANDOYA 15 GÜN HÜCRE HAPSİ VERDİ

İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi sol görüşlü bir kişinin öldürülmesi bir kişinin yaralanması suçlarından yargılanan ÜGD Küçükyalı şubesi ikinci başkanı Abdullah Darı ile komando Salim Sevindik'e duruşma düzenini bozucu hareketleri nedeniyle 15 er gün hücre cezası verdi.

Öte yandan Istanbul Sıkıyönetim Mahkemesince haklarında gıyabi tutuklama kararı verilen Komiser Şevket Zelzele ile Polis memuru Osman Nergin bu güne değin adreslerinde bulunamadılar.

Iki emniyet mensubu yetkilerini,kötüye kullanmak ve ölüme yol açmak suçlarından yargılanıyorlardı.

ANKARA'DA ALARM TERTİBATI BOZUK OLAN BANKA SIKIYÖNETİMCE KAPATILDI

Alarm tertibatı bozuk olduğu için yanlışlıkla çalarak Emniyet Teşkilatını alarma geçiren Ziraat Bankası Meşrutiyet şubesi Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından kapatıldı.

Malatya Cezaevindeki hükümlü ve tutuklular huzur istiyor

MALATYA (ÖZEL)

Malatya Cezaevinde yatan 70 kadar tutuklu ve hükümlü gazetemize bir mektup göndererek sorunlarını dile getirdiler. Aşağıda mektubun tam metnini yayınlıyoruz.

"Biz burada 70 kadar tutuklu ve hukümlüyüz. Bayramın birinci günü bir grup gerici ve şovenist mahkum iki kişiye saldırarak öldürmeye çalışıyorlardı. Bizler ise insanlık görevi yaparak olayı yatıştırmaya çalıştık. Bunun üzerine bir grup bize saldırdı. Ve koğuş kapıları kapatıldı. Cezaevi idaresinde bazı gardiyanların kışkırtması ve gerici mahkumların desteklemesiyle hiç bir suçu olmayan bizlere ziyaret yasaklandı. Burada bayram günü olsun bugün olsun yurdun dört bir yanından mahkumların yanına gelen akrabalar, analar, babalar, çocuklar yıllardır hasret kaldıkları mahkum ve tutukluları göremediler. Bunun üzerine Cumhuriyet Savcılığına başvurduk. Ancak Savcı da köklü bir çözüm getiremedi. Şu an koğuş kapılarımız üzerimize kapalı. Koğuşta, yiyecek, yemek hazırlayacak eşyalarımız alındı.

Bu mektubu size yazmamızdaki amaç, kamuoyu aracılığıyla yetkililerin bu işe hemen el atmasıdır. Burada huzursuzluk çıkaran mahkumlar ise şunlardır. Mehmet Dağdeviren, Hüseyin Keskin, Vahap Demir, Bektaş Yavaş, Mümin Şahin. Bu mahkumlar burada idarenin rolünü oynuyorlar. İdaredeki bazı gardiyanlar ise bunlara destek oluyorlar.

Çalışmalarınızda başarılar dileriz."

Malatya Cezaevinde yatan 70 tutuklu ve hükümlü.

CHP' li Kurt ve Köylüoğlu: "Tokat' ta her an olaylar çıkabilir"

ANKARA (THA)

Tokat Milletvekili Ali Kurt ve Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu, Başbakan Bülent Ecevit'e bir telgraf çekerek, Tokat'ta havanın çok gergin olduğunu, bu nedenle önlem alınmasını istediler.

Kurt ve köylüoğlu'nun telgrafı şöyle:

"Türkiye genelinde olduğu gibi Tokat'ta da can ve mal güvenliğine yönelik olaylar gün geçtikçe artmaktadır.. Defalarca ilgilileri uyarmamıza rağmen bugüne kadar gerekli önlemler alınmamıştır. Halk korkudan evlerinde kalamamakta, sabahlara kadar uyumayarak, sokakta nöbet tutarak yaşamını sürdürmektedir. Hava son derece gergindir. Vahim olaylar her an olabilir.

Özelde Zile, Niksar, Turhal, genelde ise tüm Tokat'ta müessif olaylar her an için olabilir. 40-50 bin kişilik ilçelerimizde 5-6 polis var. Onlar ise işin içinden çıkamamaktadır. Tüm Tokat'ta büyük olaylar çıkmadan önlemlerin arttırılması için sizleri uyarmayı kaçınılmaz bir görev sayıyoruz. Gerekli önlemlerin tarafınızdan alınacağına içtenlikle inanıyoruz."

İGD' lilerin asılsız ihbarı sonucu gözaltına alınan öğrencilerin velileri

"Evlatlarımızın mahkemeye çıkarılmasını istiyoruz"

ANKARA (ÖZEL)

Şubat ayının sonunda İGD'lilerin ihbarı sonucunda gözaltına alınan çoğunluğu 50. Yıl Lisesi öğrencisi 9 kişi halen mahkemeye çıkarılmadı. Gözaltında bulunan Muzaffer Karakul, Metin Özuğurlu, Mustafa Şen, Şenol Şen, Haydar Kara, Ali Doğan, Yakup Balsoy, Cemal Saylam ve Arif Sönmez'in aileleri Sıkıyönetime başvurarak çocukların mahkemeye çıkarılmasını istediler.

Aileler: "Evlatlarımız suçsuzdur. İGD'lilerin ihbarı sonucunda gözaltına alındılar. 6 aydır mahkemeye çıkmadan yatıyorlar. Biz çocuklarımızın mahkemeye çıkarılmasını ve suçlu ile suçsuzun ortaya çıkmasını istiyoruz. 50 Yıl Lisesindeki olayın sorumlusu İGD'dir. Okuldan da bu işin sorumlusu da Firuze Temizyürektir " dediler.

Öte yandan Sıkıyönetim Savcılığının bu konuda, ekim ayının başında dava açacağı söyleniyor.

Yeni Bankalar Kanunu yürürlüğe girdi

● Kanun kuvvetindeki kararname, banka hissedarlarının yüzden az olmamasını ve Bankalardaki aile paylarının yüzde 30'un üstüne çıkmamasını öngörüyor

ANKARA (ÖZEL)

1958 yılında çıkarılan Bankalar Kanununun çeşitli maddelerini değiştiren kanun kuvvetindeki kararname dün Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Yayınlanan kararname hisse senetlerinin nakit karşılığı çıkarılarak ada yazılı olmasını ve hisse senetlerinin itibari değerlerinin 10 bin lirayı geçmemesini öngörüyor.

Bankalar Kanunundaki değişiklik, kurulmuş ve yeni kurulacak bankaların hissedarlarının yüzden az olmamasını ve bankalardaki aile paylarının yüzde otuzu geçmemesini karara bağlıyor.

Kararname, bankalardaki vakıf, dernek, sandık ve sendikalara ait payların da yüzde kırkı aşamayacağı hükmünü getiriyor.

Bankalar Kanununun 6. maddesindeki değişiklik "Türkiye'de kurulan bankaların ödenmiş sermayeleri ile yedek akçeleri ve yabancı ülkelerde kurulmuş olup Türkiye'de şube açarak çalışan bankaların Türkiye'ye ayırdıkları sermaye ve yedek akçeleri toplamının en az 25 milyon lira" olmasını zorunlu kılıyor.

DGB:"İTÜ'de son sınıf öğrencilerine sınav hakkı tanınmalıdır"

İSTANBUL

İstanbul Devrimci Gençlik Birliği Yönetim Kurulu üyesi Fatih Birol, basına yaptığı yazılı açıklamada İTÜ Senatosu'nun eylül ayı başında yapacağı toplantıda öğrenci sorunlarının gerçekçi bir biçimde ele alınmasını istedi. Özellikle dersleri vizeli son sınıf öğrencileri için ekim ayında bir sınav açılmasını talep etti.

Birol, konuyla ilgili yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"Bilindiği gibi bir avuç TÜM-İTÜ -DER'lilerin sebep olduğu kışkırtıcı eylemler ve sürdürdüğü boykot sonucu telafi öğrenimi yapılamaz duruma düşmüş ve İTÜ kapatılmıştı. Böylece binlerce öğrenci birer yıl kaybetmiş ve İTÜ öğrenimi bir keşmekeşin içine sürüklenmişti."

Eylül ayı başında yapılacak olan senato toplantısının öğrenci taleplerini ele almasını ve çözümler getirmeye çalışmasını isteyen Birol, "Öğrencilerin öğretim üyelerinden bekledikleri budur" dedi ve şöyle devam etti:

"Dersleri vizeli son sınıf öğrencilerine ekim ayında bir imtihan hakkı tanınmalıdır. Bu arkadaşların okuyacakları sömestr veya ders kalmamıştır. Eğer okul kapanmasaydı bir kaç imtihana girip mezun olacaklardı. Fakat şimdi mezuniyetleri 6 av kadar ileriye atılmıştır. Bu durum bütün işlerini daha önceden ayarlamış, hayata atılmaya hazır duruma gelmiş birçok öğrencinin planlarını alt-üst etmiştir."

Yugoslav Maliye Bakanı Kostiç temaslarına başladı

ANKARA (AA)

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun resmi daveti üzerine önceki gün Ankara'ya gelen Yugoslavya Dışişleri Bakanı Kostiç dün temaslarına başladı.

Müezzinoğlu, dün yaptığı açıklamada, Kostiç başkanlığındaki heyet ile iki ülke arasındaki ekonomik ve teknik işbirliği anlaşması çerçevesinde görüşmelerin sürdürüleceğini ve görüşmelerde, ulaştırma ve sanayi alanlarındaki projelerin mali yönleri ve üçüncü ülkelerde yapılacak ortak yatırımlar üzerinde durulacağını bildirdi.

Yugoslav Maliye Bakanı Kostiç, iki günlük ziyareti sırasında Devlet Bakanı Hikmet Çetin, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt ve İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu ile de görüşmeler yapacak.

Karasu hastalığının ilaçla tedavi edilebileceği açıklandı

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye'de bulunan ve kör olarak tanımlanan yaklaşık 100 bin kişiden 40 bininin görmezliğine neden olan "karasu" hastalığının ilaçla tedavi edilebileceği açıklandı.

İstanbul'da çalışmalarını sürdüren 14. Türk Oftalmoloji Kongresine konuyla ilgili bir bildiri sunan Ankara Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Doçent Doktor Erol Turaclı, bugüne kadar göz hastalıklarında kullanılan bir damlanın, yüksek göz tansiyonunu dengeleyerek karasu hastalığını tamamen durdurduğunu açıkladı. Doçent Turaclı, ilacın karasu hastalığının her safhasında rahatlıkla kullanılabileceğini belirterek, yaptıkları araştırmaların çok olumlu sonuçlar verdiğini söyledi.

KAYIP— 17049 Numaralı ehliyetimi kaybettim. Hükümsüzdür.
HÜSEYİN ŞENLET

Mem-Der: "Memur maaşlarının fiyat artışlarına yetişmesi olanaksız"

ANKARA (ÖZEL)

Memurların yan ödeme kararnamesinin hâlâ çıkarılmamasını eleştiren Memurlar Derneği (Mem-Der) kararnamenin bir an önce çıkarılmasını istedi.

Basına bir açıklama yapan Mem-Der Genel Başkanı Baki Özilhan "günümüzdeki hızlı fiyat artışlarına memur maaşlarının yetişmesi olanaksızdır. Bunun yanı sıra memurların pazarlık gücünün olmaması, sendika hakkından yoksun oluşları, sorunları iyice ağırlaştırmaktadır" dedi. Askeri, adli ve sağlık personelinin ayrıcalıklı yan ödemelerinden sonra, teknik personele de memurlardan ayrı yan ödeme kararnamesinin çıkarılma hazırlıklarının yapıldığını belirten Özilhan, "bu girişimi olumlu karşılıyoruz. Ancak bu arada uzmanlığı olmayan memurlar unutulmuştur. Bilindiği gibi IMF ile yapılan anlaşmaya da uyularak maaşlarımızdaki artış az tutulmuştur" dedi.

Açıklamada, uzmanlığı olmayan memurlar için yan ödeme kararnamesinin en kısa zamanda çıkarılması, en az yan ödemenin 3.500 TL. olması, verilen yan ödemenin vergi dışı bırakılması, kararnamenin 1 Mart 1979 tarihinden geçerli olması öneriliyor.

Kıbrıs Rum yönetimi, Maraş bölgesine Türk göçmenlerin yerleştirilmesini kınadı

LEFKOŞE (AA)

Kıbrıs Rum yönetiminin Maraş bölgesine Türk göçmenlerin yerleştirildiğini açıklayan yayınımız üzerine Türkiye'yi ABD'ye şikayet ettiği bildirildi.

Kıbrıs Rum Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Aleksis Ghalano, ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonuna gönderdiği mesajda, Mersin ve Antalya'dan getirtilen Türklerin Maraş'a yerleşmeye başladıklarını bildirerek, Türkiye'yi şikayet etti.

MSP ve MHP, Rize'de senatör adaylarını belirledi

RİZE (AA)

14 Ekim seçimlerinde 1 senatörün seçileceği Rize'de MSP ve MHP'nin senatör adayları belli oldu. MSP, emekli albay Cemalettin Numanoğlu'nu, MHP ise emekli albay Mehmet Ali Okumuş'u aday gösterdi.

AP ve CHP'nin Rize'deki senatör adayları pazar günü yapılacak ön seçimlerle belirlenecek. Ön seçime, CHP'den Talat Doğan (senatör) ile öğretmen Şinasi Eskiçırak, AP'den de Şükrü Mete (iktisatçı), Ahmet Soma (orman mühendisi), Zeki Köseoğlu (mülkiyeci), Ali Rıza Adanur (emekli albay) ve Ahmet İnanoğlu (inşaat mühendisi) katılıyor.

Ecevit 7 Eylülde, Demirel 8 Eylülde seçim gezilerine başlayacak

ANKARA (THA)

14 Ekimde yapılacak olan Senato üçte bir yenileme ile milletvekili ara seçimleri için siyasi parti liderleri seçim kampanyalarına başlama tarihlerini belirliyorlar.

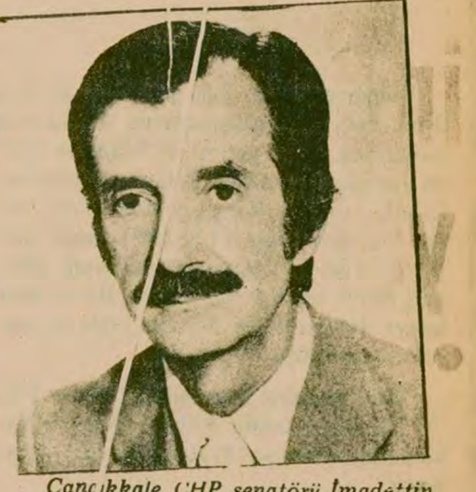
Erbakan, bir süre önce başladığı gezisini sürdürürken, AP Genel Başkanı Demirel'in 8 Eylülde, CHP Genel Başkanı Ecevit'in de 7 Eylülde seçim kampanyalarını başlatacakları öğrenildi. Ecevit ve Demirel'in kampanya programları belirlenmedi.

MC dönemi valilerinden Ünsal, AP'den adaylığını koydu

● AP'den 6, CHP'den 2 aday adayı ön seçimlere katılıyor

● MHP'ye yakınlığı olan Ünsal, MC döneminde yaptığı baskılarla tanınıyor

● Çanakkale'de AP ve CHP'nin iki senatörlüğü paylaşacağı belirtiliyor

Çanakkale CHP senatörü İmadettin Elmas tekrar adaylığını koydu. Genel Merkez yanlısı olan Elmas'ın seçilme şansı daha fazla.

ÇANAKKALE (ÖZEL)

Çanakkale'de yarın yapılacak ön seçimlere CHP'den 2, AP'den 6 aday adayı katılıyor. AP'nin aday adayları arasında MC döneminde en çok baskı yapan valilerden Babür Ünsal da bulunuyor. 14 Ekim'de yapılacak olan Senato üçte bir yenileme seçimlerinde Çanakkale'den iki senatör seçilecek.

CHP'NİN ADAY ADAYLARI

CHP'den senato seçimleri için İmadettin Elmas ve Fuat Gökhan adaylıklarını koydu.

Tekrar adaylığını koyan İmadettin Elmas Ge-

AP'nin aday adayları arasında en çok dikkati çeken kişi MC döneminin Çanakkale Valisi olan Babür Ünsal. MHP'ye yakınlığıyla tanınan ve Milli Eğitim Bakanlığı'na MHP'lileri dolduran Ünsal, MC döneminin en çok baskı yapan valilerinden biri olarak tanınıyor. Ünsal'ın yolsuzlukları Meclis kürsüsünden de dile getirilmişti.

Eski Çanakkale milletvekillerinden ve Demirel'e muhalefet etmekle tanınan Refet Sezgin de AP'den adaylığını koydu. Refet Sezgin daha önceleri MHP yanlısı Murat Bayrak'ı desteklemişti. Ancak 1977 ön seçimlerinde araları bozuldu ve birbirlerine silah çekerek ayrıldılar.

AP'den adaylığını koyan emekli General Kenan Mortan ise önceleri MHP'yi eleştiriyordu, ancak sonraları MHP'lilere işbirliği önerdiği söyleniyor.

AP'den ön seçimlere girecek olan öteki aday adayları ise eski milletnel Merkez yanlısı ve halen CHP Merkez Yönetim Kurulu üyesi. İmadettin Elmas'ın ön seçimi kazanma şansının daha fazla olduğu belirtiliyor

CHP'nin öteki aday adayı Fuat Gökhan ise eski İl Başkanlarından. Baykalcı olarak bilinen Gökhan, CHP Çanakkale milletvekilleri Altan Tuna ve Orhan Caneri tarafından destekleniyor.

AP'NİN ADAY ADAYLARI

Pazar günü yapılacak ön seçimlere AP'den 6 aday adayının katılacağı öğrenildi.

vekillerinden Zekiye Gülşen ve Şerafettin Taşçı. Aday adaylığını koyan Bekir Çakır, rahatsızlığını gerekçe göstererek çekildi.

ÖN SEÇİMLER ÖNEMLİ

Çanakkale'de 14 Ekim'de seçilecek 2 senatörlüğü AP ve CHP'nin paylaşacağı tahmin ediliyor. Bu yüzden ön seçimlerin, seçim sonuçlarını da belirleyeceği, AP ve CHP'den ön seçimi kazanan kişilerin büyük bir olasılıkla senatör seçilecekleri belirtiliyor.

SEÇMEN SAYISI AZALDI

Yapılan son yazımdan sonra Çanakkale merkezinde seçmen sayısının azaldığı belirlendi. İlçe Seçim Kurulu'ndan alınan bilgiye göre, yerel seçimlerde 33025 olan seçmen sayısı, 29309'a düştü. İlgililer bu azalmanın seçmen yazımının sağlıklı bir biçimde yapılamamasından ileri geldiğini öne sürdüler.

Gezisini yarıda kesen Erbakan Ankara'ya döndü

TRABZON (AA)

Hopa'da önceki gün yapacağı konuşma, bir grup tarafından engellenen MSP Genel Başkanı Erbakan, gezisini iptal ederek yanındakilerle birlikte Ankara'ya döndü. Erbakan ve beraberindekiler bir askeri birliğin eşliğinde Hopa'dan Rize'ye giderek geceyi burada geçirdiler.

Olaylar sonucu Artvin, Yusufeli, Borçka ve Murgul'da yapacağı konuşmaları iptal eden Erbakan, Ankara'ya dönerken Trabzon havaalanında yaptığı açıklamada, güvenlik kuvvetlerinin, "Can güvenliğinizi koruyamayız" dediklerini öne sürdü.

Üstündağ: "Ülke bütünlüğüne yöneltilen her hareketin karşısına geçmek hepimizin görevidir"

ANKARA (AA)

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ dün verdiği bir demeçte "Görüşlerimiz ne denli farklı olursa olsun, hangi siyasal partiden olursak olalım ülke bütünlüğüne ve milli birliğimize yöneltilen her hareketin karşısına birlikte geçmek hepimizin kaçınılmaz asli görevidir" dedi.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün 30 Ağustos demecinde ülke bütünlüğü ve ulusal birliğe yönelik tehlikeler konusunda haklı ve yerinde uyarılarda bulunduğunu belirten Üstündağ, Türk ulusunun ülke bütünlüğünü her türlü saldırıya karşı koruyacak güçte olduğunu

Hava Harp Okulundan mezun olan 188 öğrencinin diploma törenlerine katılan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk İstiklal Marşını dinlerken.

Hava Harp Okulunu bitiren teğmenler, törenle diplomalarını aldılar

İSTANBUL (ÖZEL)

25. Dönem Hava Harp Okulunu bitiren 188 teğmene diploma ve başarı ödülleri verildi. Ayrıca bunlar içinde başarı gösteren 10 teğmene ödülleri verildi.

Saat 10.00'da başlayan törende Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Başbakan Bülent Ecevit, Genelkurmay Başkanı Org. Kenan Evren, Milli Savunma Bakanı Neşet Akmandor, Kara, Deniz ve Hava Kuvvet Komutanları, Harp Akademileri Komutanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Jandarma Genel Komutanı, Amiral ve generaller ile Harp okulunu bitiren teğmenlerin yakınları hazır bulundu.

IMF, kredi koşullarını yumuşatıyor

ANKARA (ÖZEL)

Uluslararası Para Fonu'nun Washington'daki merkezinden yapılan açıklamada ihracattaki geçici düşüşler nedeniyle ödemeler dengesi sorunlarıyla karşılaşan üye ülkelere kolaylıklar sağlanacağı bildirildi.

Yeni alınan karar uyarınca kredi kullanımına gerekçe gösterilen ihracat düşüşünün varlığı ve miktarı 12 aylık dönem için saptanacak.

"Telafi edici finansman kolaylığı" adı verilen uygulama, ihracattaki düşüş, turizm gelirlerinde ve işçi dövizi girişlerinde azalma nedeniyle ödemeler dengesi açığı veren ülkelerin fondaki kotalarının yüzde yüzü oranında kredi kullanmalarına olanak veriyor.

Libya Devriminin 10. yıldönümü kutlanıyor

BİNGAZİ (AA)

Muammer El Kaddafi'nin önderliğinde gerçekleştirilen Libya devriminin 10. yıldönümü bugün kutlanıyor.

Türkiye'yi, kutlama törenlerinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal temsil edecek.

Libya devriminin 10. yılını kutlama törenlerine 20 devlet başkanı ile yabancı heyetler katılacaktır.

Yüzlerce kilometre yolu boşuna katettiler

Antalya'dan kamyonetle getirilen hastaya, başkentte ilaç bulunamadı

ANKARA (ÖZEL)

Antalya'da hastanede hastalarına bakacak doktor bulamayınca, Osman Yolaç ailesi Antalya'dan açık kamyonetin arkasına yüklemişler hastalarını Ağustos sıcağında binbir zahmetle Ankara'ya şifa bulmaya gelmişler. Hastanın yollarda perişan olduğunu söyleyen Osman Yolaç "Bunca cefayı çektik buralara geldik, şimdi de gerekli ilaçları bulamadık" diyor.

Emekli Sandığı Müdürler Kurulu seçiminin ilk turu yapıldı

ANKARA (ÖZEL)

Emekli Sandığı Müdürler Kurulu seçimlerinin 1. turu yapıldı. Seçimler sonucunda memur temsilciliğine bağımsız olarak adaylığını koyan Mustafa Atay 1117 oyla birinci sırayı alırken, Tüm-Der'in adayı 850, Em-Person'un adayı Selahattin Açıkalın ise 650 oy aldı.

İkinci tur olarak nitelenen son seçimde Müdürler Kuruluna girecek olan memur temsilcisi belirlenecek. 3 Eylülde yapılacak olan seçime 3 aday katılacak.

Seçimlere bağımsız olarak katılan Mustafa Atay'ın kendisini CHP'li olarak gösterdiği, fakat MHP yanlılarının da oyunu aldığı bildirildi. Mustafa Atay'ın kendisini her iki taraftan da göstererek bu kadar oy aldığı, ikinci turda oylarını artıramayacağı, hatta oylarında düşme olacağı belirtiliyor.

Öte yandan, seçimlerden önce Em - Person, Tüm-Der'e bir çağrıda bulunarak ortak bir demokrat adayın belirlenmesini istemiş, Tüm-Der bu isteği reddetmişti. Tüm-Der Ankara Şube yöneticilerinin bölücü ve fırsatçı tutum aldıkları ve Müdürler Kuruluna vurtsever bir kişinin girmesini engellemeleri eleştiriliyor. Bu tutumun MHP yanlılarının desteklediği bir adayın kazanmasına hizmet ettiği belirtiliyor.

Ayakkabıcılar ülke çapında işyeri kapatma eylemine gidiyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye Umum Ayakkabıcılar Federasyonu Genel Başkanı Temel Çoruh, işyeri kapatma eylemini ülke çapında başlatma konusunu görüşmek üzere Ayakkabıcılar Federasyonu Yönetim Kurulunu olağanüstü toplantıya çağırdığını açıkladı.

Temel Çoruh, dün konuyla ilişkin yaptığı açıklamada hükümetin tutumunun ayakkabı malzemelerini satan tekelci firmalara cesaret verdiğini belirterek, şunları söyledi.

"Bu firmalardan biri bu gun sattığım malzemelerine yeniden yüzde 20 zam yaptığını açıklamıştır. Böylece eylemimiz bitip dükkanlarımızı açtığımızda haksız bir zamla karşı karşı kalacağız. Yine bu durumda, eylemimizi ülke çapında yeniden başlatmak zorundayız O nedenle, Ayakkabıcılar Federasyonu olarak, yönetim kurulunu olağanüstü toplantıya çağırdık. Federasyonumuza 114 dernek bağlıdır. Bu derneklerin hemen hepsi eylemimizi desteklediklerini, daha önce bildirmişlerdi. İstanbul'da sürdürülen eylemin ülke çapında yineleneceğini sanıyoruz. Mücadelemiz haksız ve keyfi zamlar durdurulana kadar, yasalar çerçevesinde sürekli yinelenecektir."

İDİL BİRET 8 AYDA 4 KITADA 50'DEN FAZLA KONSER VERECEK

Nuri Çolakoğlu

Dünya çapında ünlü piyanistimiz İdil Biret bir süre çalışmalarını Londra'da sürdürecek. Yeni yerleştiği Primrose Hill' de yemyeşil bir parka bakan mütevazi evlerinde oturduk, konuşuyoruz. Biret, hocası Wilhelm Kempff'i ziyaret etmek için gittiği Federal Almanya'dan yeni dönmüş, büyük bir hazırlık içinde. Bu yıl dört kıtayı dolaşacak ve 50'den fazla konser ve resitale katılacak.

"İlk konserim İstanbul'da" diyor İdil, "6 Ekimde Atatürk Kültür Merkezinde katılacağım konseri Pertev Apaydın yönetecek."

Apaydın'ın adını pek çok kişi hatırlamakta güçlük çekebilir, çünkü bu müzik adamımız on yıldır yurt dışında ve üstelik de konserlere çıkmıyor. Türkiye'de kısa bir çalışma döneminden sonra şefliğe de veda eden Apaydın, Belçika'ya yerleşmiş, elektronik mühendisi olarak çalışıyor.

Ama müzikle ilişkisini hiç bir zaman kesmemiş. İdil'in Brüksel'de bulunduğu dönemde, sürekli görüşmüşler, birlikte "müzik yapmışlar." Şimdi Pertev bey tekrar Türkiye'de müzikseverlerin karşısına çıkıyor, İdil'le. 6 Ekimde İstanbul' da, 13 Ekimde de Ankara'da iki konser yönetecek. Solist de İdil Biret. Ankara' daki konserden iki gün sonra 15 Ekimde İdil, İstanbul'da bir resital verecek. Bu arada Berlin Festivaline katılmak için kısa bir süre Doğu Berlin'e gidecek. Bunları Almanya'daki iki resital izleyecek: 19 Ekim Münih Polling, 24 Ekim Essen.

İdil, 10 Kasımda ABD Kongresinin kütüphanesindeki resital için Washington'a uçacak. 30 Kasımda ise Lozan'da bir konseri var.

Bundan sonra uzun turneleri başlıyor İdil Biret'in. 18-20 Aralıkta Hollanda' daki ve 10-30 Ocakta Sovyetler Birliği' ndeki iki turneyi, nisan ayındaki Avustralya turnesi izleyecek. Mayıs ayına kadar sürecek bu son turnesinde İdil 30 kadar resital ve konsere katılacak.

"Kendini nasıl hissediyorsun" diye soruyorum, "8 ayda dört kıtada 50'den fazla konser ve resital çok yorucu değil mi?"

İdil gülümsüyor ve "Müziği çok seviyorum" diyor.

Bizdeki film eleştirisi

Nezih Coş

Bu yazıda yeni sinema mevsiminin eşiğinde Türkiye'de egemen olan film eleştirisi anlayışı üzerinde durmak istiyoruz. Bugün film eleştirisi denince günlük gazetelerde ve haftalık bir sanat dergisinde sürekli olarak yazılan haftalık yazılar geliyor akla. Bu yazıların tümü de o hafta yalnızca İstanbul kentinde gösterilen filmler üzerine değinmeler olma niteliğini aşamıyor. Bu, tüm dünyada günlük gazete eleştirisinin değişmez kaderi. Bizdeki durum, bu haftalık eleştiri yazılarının dışında daha kapsamlı, daha ayrıntılı bir film eleştirisi geleneği olmadığı ve sürekli çıkabilen aylık sinema dergileri bulunmadığı için daha da vahim. Sonuç olarak günümüz Türkiyesinde film eleştirisi bu haftalık değinme yazılarıyla sınırlı kalıyor.

Durum bu olunca haftalık film eleştirisinin içerik yönünden önemi de artıyor aslında. Okuyucu, göreceği ya da gördüğü sinema yapıtı üzerine fikir sahibi olabilmek için yalnızca bu haftalık eleştiri yazılarıyla yetinmek zorunda kalınca, eleştiricinin değerlendirmesi, yorumu iyiden iyiye beklenir oluyor.

Sinema, günümüzün en etkili ve yaygın sanat dallarından biri olarak TV'nin dahi başlıca program kaynağı durumunda. Üstelik konulu sinema yapıtlarının TV'deki belgesel ve aktüalite filmlerinden önemli bir farklılığı da var. Konulu filmler anlattıkları öykülerle, canlandırdıkları kahramanlarla seyirciyi doğrudan duygusal bir etki altına alabiliyorlar. İnsanın insan tarafından sömürüsünün sürdüğü toplumlarda, egemen sınıflar, sinemayı geniş kitlelerin duygularını, yaşam biçimini şartlamada bir araç olarak başarıyla kullanıyorlar. Bu gerçek gözönünde tutulduğunda sinema ürünlerini öncelikle içerik yönünden ve taşıdıkları ideoloji, getirdikleri dünya görüşü açısından ele almanın nasıl temel bir sorun olduğu açık değil mi?

Şimdi bir de bizdeki film eleştirisinin yıllardır izlediği çizgiyi düşünelim. "Haftanın Filmleri" adı altında birçok eleştirmeci o hafta gördüğü birkaç yabancı ve yerli filmi, biraz yönetmenini tanıtarak, biraz konusundan sözederek, bir ölçüde de biçimsel özelliklerine değinerek ama asla dünya görüşü, ideolojisi yönünden ele almadan tanıtıp durmuştur. Bunun sonucu seyirciyi burjuva duygularla şartlayan, ona boş hayaller kurdurtan, bireyci yönlerini körükleyen birçok film, eleştirmecimizin övgüsünü kazanmıştır. Gerici bir ideolojiyi usta bir sinema diliyle biçimlendiren örnekler mahkum edilecekleri yerde genellikle eleştirmenimizin beğenisiyle karşılaşmıştır. Acaba eleştirmenlerimiz, örneğin yer yer güldürü öğeleri taşıyan, oysa Amerikan yaşam biçiminin benimsetilmesi amacı açık olan bir filmi "seyredilebilir" diye değerlendirirken bir sınıf sorumluluğu duyuyorlar mı? Bireyin ya da toplumun durumu konusunda derin bir karamsarlık yayan ama iyi anlatılmış bir dram karşısında alkış tutarken hangi ideolojinin yaygınlaşmasına hizmet ettiklerinin farkındalar mı? Burada kuşkusuz bir sanat eserinin değerlendirilmesindeki temel kıstas sorununa gelip takılıyoruz. Kimi eleştirmeci sanat olayını eğlence ile sınırlı görebiliyor. Ya da ideoloji uğruna bu ölçütü bir yana koymaya dayanamıyor. Kimi eleştirmeci ise her şeyden önce filmleri "sanatsal yönleriyle" algılamaya çalışıyor.

Eksik olan, sinemanın insanlar üzerindeki derin ideolojik etkilerinin farkında olmak, filmlerde bu etkilerin ortaya çıkış biçimlerini araştırmak ve sanat eserini değerlendirmenin ideolojik-siyasal bir seçim yapma ve yaptırma eylemi olduğunu duymak. Biz bu anlamda haftalık film eleştirisi yapan kişilerin önemli bir sorumlulukla karşı karşıya olduklarını, yapılan işin ideolojik bir taraf tutma noktasından başlaması gerektiğini düşünüyoruz.

"GRAMOPHONE", İdil Biret'in son plağını övüyor

İngiltere'nin en büyük plak dergisi "Gramophone" son sayısında İdil Biret'in bir plağını övüyor. Hector Berlioz'un orkestra için yazdığı, daha sonra Franz Liszt tarafından piyanoya uygulanan "Symphonie fantastique" gerçekten icrası son derece güç parçalardan biri. Ama İdil Biret'in, geçen yıl Londra'daki bir resitalinde bu parçayı son derece başarılı olarak çalmasından sonra bir plak şirketi, bunu yayınlamak istediğini bildirdi. Biret'in bunu kabul etmesi üzerine plak birkaç ay önce satışa sunuldu.

"Gramophone", "Symphonie Fantastique"in Liszt'in zor orkestra eserlerini piyonaya uyarlama konusundaki ilk girişimlerinden biri olduğunu ve bu konuda gerçekten başarılı olduğunu belirtiyor. Dergi daha sonra, İdil'in plaktaki icrasını şöyle değerlendiriyor:

"Berlioz ve Liszt'i sevenlerin bu plağı kaçırmak isteyeceklerini hiç sanmıyorum. Çünkü Cortot ve Kempff'in öğrencisi olan İdil Biret, geçen nisan ayında Londra' da Queen Elizabeth salonunda bu parçayı çalarken yarattığı olumlu izlenimi daha da pekiştiriyor. Bazı yerlerde Liszt'in yazdığı metinden ufak sapmalar var. (Biret bunları bilerek, ifadeyi zenginleştirmek için yaptığını söylüyor) Ancak İdil Biret bu parçayı çalmak için gerekli zengin tekniğe ve yaygın vurgu ve hareketliliğe sahip. Ayrıca plak da çok mükemmel kaydedilmiş."

16. Antalya Sanat Şenliği bugün başlıyor

16. Antalya Altın Portakal Ulusal Film Yarışması, bugün Antalya'da başlıyor. Yarışmaya daha önce adları açıklanan 1.3 uzun film katılıyor. Filmler arasında Korhan Yurtsever, Ömer Kavur, Yavuz Özkan gibi genç yönetmenlerin henüz İstanbul' da vizyona girmemiş yeni yapıtlarının bulunması, yarışmanın çekişmeli geçeceğini gösteriyor. Geçen mevsimin tartışılan filmlerinden "Kanal" ve "Sürü" de yarışmaya katılan yapıtlar arasında.

Antalya'daki Ulusal Kısa Film Yarışmasına da adları daha önce açıklanan 5 yapıt katılıyor. Bu filmler arasında 3. Balkan Film Şenliğindeki yarışmanın birincisi Suha Arın'ın "Tahtacı Fatma"sı da var.

Uluslararası Altın Portakal Film Yarışması ise bu yıl iptal edildi. Bunun yerine şenliğe gönderilen 6 yabancı filmin sunulacağı bir toplu gösteri düzenlendi. Bu gösterilerde Fransız, Romen, Bulgar, Sovyet, Çek ve Polonya filmleri yer alıyor.

Şenlik Yürütme Kurulundan edinilen bilgilere göre bu yıl da bazı yabancı sinema adamları şenliğin konuğu olarak ağırlanacak. Bu kişiler arasında İngiliz eleştirmenler Adrian Turner ve Derek Elley, Kanadalı eleştirmen Graham Patric ve Bulgar yönetmeni Nasko Uzunov'un adları yer alıyor.

Film Şenliği süresince iki de sinema forumu düzenlenecek. Bunlardan "Genç Türk Sineması" forumu Mahmut Tali Öngören tarafından yönetilecek, Atıf Yılmaz, Özcan Arca, Ali Özgentürk, Atilla Dorsay, Vecdi Sayar, Onat Kutlar ve Yavuzer Çetinkaya katılacaklar. İkinci forum "Çocuk ve Sinema" ise Onat Kutlar tarafından yönetilecek.

"Başkent ödülü" yarışmalarına katılma süresi 4 Kasıma kadar uzatıldı

Ankara Belediyesi tarafından bilim, sanat ve kültür alanlarında, düzenlenen "Başkent Ödülü" yarışmalarına katılma süresi yeniden belirlendi.

Belediye Başkanlığınca yapılan açıklamada, kent halkının kültürel ve eğitimsel gelişmesine yardımcı olma amacıyla mart ayında başlatılan yarışmalara büyük ilgi ve istek olması nedeniyle, katılma süresinin 3 Eylülden 4 Kasıma kadar uzatıldığı bildirildi.

"Başkent Ödülü" yarışmaları, İnceleme, Mektup, Fotoğraf, Fikir Projesi ve Gazetecilik gibi dalları kapsıyor. Her dalda ilk üç derece için çeşitli tutarlarda para ödülleri verileceği belirtiliyor.

DETÇA, işçi memur ayırımına karşı çıktı

Devlet Tiyatroları Çalışanları Derneği (DETÇA) bir açıklama yaparak, tiyatroyu günümüzde etkili kılacak yeni bir yasanın ele alınmasının zorunlu olduğunu belirtti.

Açıklamada, "Düşüncemiz odur ki, günümüzde tiyatronun bireyleri, yarattıkları yapıtın niçin kullanılacağının kararında, uygulamasında denetlenmesinde yetkili ve sorumlu olmalıdır. Böylece ortaya çıkacak yapıt olayların içinde yaşamını sürdürenlerin ürünü olacaktır' deniyor.

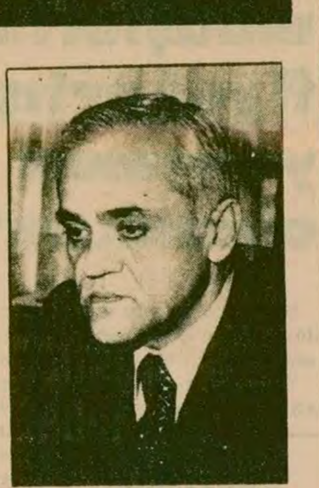
Sanat emekçisine yalnız yapması gerekenin buyurulmasının, sanatçının giderek işine yabancılaşmasını getireceği görüşünün savunulduğu açıklamada, işçi-memur ayrımına karşı çıkılarak, "çağdaş dünya sistemlerinde hak ve özgürlükler açısından çalışanlar arasında işçi-memur gibi çağdışı ayrılıkların yeri yoktur. Böyle bir anlayışın çözümü yerinden yönetimle sağlanabilir" deniyor. Açıklamada son olarak şu görüşlere yer veriliyor: "Bürokratik ve merkeziyetçi bir yönetimden, demokratik bir yönetime geçiş süreci, uzmanıyla, teknik elemanıyla, memur elemanıyla elele verilerek tüm engeller aşılacaktır. Bundan böyle yalnız yorumlayıcı değil, yönlendirici olmalıyız."

En uzun süre görevde kalmıştı!..

BTGM Vekili Aymergen görevinden alındı

● **BTGM'ne vekaleten müdür yardımcılarından Hüseyin Avni Sağesen atandı**

● **Aymergen "görevden ayrıldığım için mutluyum" dedi**

Aymergen, uzun süre görevde kalmıştı.. Gençlik ve Spor Bakanlığının dolaylı baskıları sonucu, o da diğerlerinin kaderini paylaştı.

ANKARA(ÖZEL)

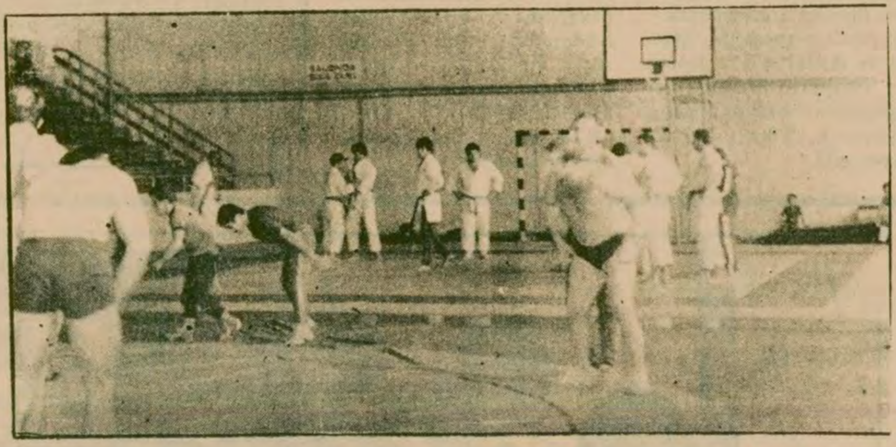
6 aylık bir süreden beri Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü görevini vekaleten yürüten, Ergun Aymergen, görevinden alındı.

Dün, TRT Genel Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Bakanlığına bir mektup yazarak, Ergun Aymergen'in TRT'deki görevine dönmesini istedi. Gençlik ve Spor Bakanlığı bu isteği olumlu bularak, Beden Terbiyesi Genel Müdür Yardımcılarından Mazhar Vardar kanalıyla Aymergen'e iletti. Dün öğleden sonra resmi yazıyı alan Aymergen bir basın toplantısı düzenleyerek "Görevden alındığım için mutluyum. Artık spor olaylarını bir robot gibi izlemeyeceğim." dedi.

Görevden alınmasını süpriz olarak değerlendirmediğini belirten Aymergen, "Ancak görevden alınmamın hazırlanış biçimi ve uygulanışı ilginçtir. Tek üzüntüm, TRT'nin bu konuda oyuna getirilmiş olmasıdır" dedi.

Bu arada Aymergen'in görevden alınması için Gençlik ve Spor Bakanlığının TRT'ye baskı yaptığı söylentileri de yayılıyor.

Görevinden alınan Aymergen'in yerine Beden Terbiyesi Genel Müdür Yardımcılarından Hüseyin Avni Sağesen vekaleten atandı.

Güreşçiler ve judocular aynı salonda çalışıyor

Akdeniz Oyunlarına hazırlanan güreşçilerle, judocular aynı salonda çalışma yapıyorlar. Bir program kargaşası içinde hazırlandığımız Akdeniz Oyunlarına kimin nerede, nasıl, ne şartlarda kamp yaptığı belli değil. Mersinli Ahmet Tesisleri salonunda, doktorsuz, ilkel beslenme, programsız. bir çalışma yapan judocularla, güreşçilerimiz Akdeniz Oyunlarında başarısız sonuçlar aldığında, suçlu kim olacaktır? Kaç kişi görevlerinden alınacak, kaç sporcuya "vatan naini" vb. kulpları takılacak.

3 Eylül tarihinde Sarıyer Mersinli Ahmet Tesislerine 18 kişilik futbol takımımız da gelecek. Şu haliyle kargaşa içinde olan kamp tesislerinde, durum ne olacak? İlgililer ne düşünüyor?

Dünya Yüzme Kupası yarışmalarında Yeni Zelandalı Tarcey ile Amerikalı Kim Linehan, yarışacaklar

TOKYO

Sekiz takımın katıldığı Dünya Yüzme Kupası yarışmaları bugün Tokyo' da başlıyor. Yarışmalara, Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Avustralya - Yeni Zelanda karması, Japonya, Sovyetler Birliği, Kanada, İsveç, Avrupa Karması, Amerika Karması katılıyor.

Üç gün sürecek yarışmalar boyunca 800 ve 1500 metrelerde karşılaşacak olan Yeni Zelanda da Karmasından Tarcey Wicham ile kendisine ait dünya rekorlarını kıran Amerikalı Kim Linehan arasındaki müsabakaların çekişmeli geçeceği bekleniyor.

YORUM

Olumsuz bir karar

Yüzme, ülkemizde son yıllarda gelişme gösteren spor dallarından biri. Daha önceleri ortaya konan uygulamaların yanlış olduğu son yıllarda kavranılmış, bu yanlışlığın giderilmesi yolunda önemli adımlar atılmıştır. Yurdun çeşitli yerlerinde çok sayıda açık ve kapalı yüzme havuzunun yapılması, bu yanlış anlayışların yıkılması yolunda yapılan çalışmalara olumlu bir örnektir.

Ancak bu olumlu yaklaşımlar, bilimsel çalışmayla bütünleştirilmediği zaman, iyi niyetten öteye gidemiyeceği bilinmelidir.

Balkan şampiyonası sonrası, Yüzme Federasyonu Başkanı Fahiman Akdağ, Bayan Yüzme Milli takımımızın Akdeniz Oyunlarına götürülmeyeceğini açıkladı. Buna gerekçe olarak da bayan yüzücülerin yaşlarının küçük olması, uluslararası tecrübelerinin bulunmaması dolayısıyla Akdeniz Oyunlarında başarısız olacakları. . .gösteriliyordu. Bunlara bir diyeceğimiz yok. Akdağ pekala haklı düşünülebilir. Ancak, hangi mantıkla hareket edilirse edilsin, Yüzme Federasyonunun aldığı, sonradan da Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce onaylanan bu karar, programsız çalışmanın iyi bir kanıtıdır.

Ortada yaşanılan, ders çıkarılması gereken gerçekler vardır. Daha düne kadar güreş federasyonunun uygulamalarının sonradan nelere yol açtığı görülmedi mi? Yüzme Federasyonunun aldığı bu karar, sporumuzu yatağa düşüren zihniyetin bir parçası değil midir?

Akdeniz Oyunları için kamplar aç, yüzücüleri yarışların birine sok, diğerinden çıkar. Oyunlara 15 gün kala da "Biz bu çocukları götürmekten" vazgeçtik de!

Ülkemizde yüzme sporunda bir canlılığın görüldüğü şu günlerde, programsız çalışmaya, güzel bir örnek olan Yüzme Federasyonunun aldığı bu karar, Akdeniz Oyunlarının öneminin kavranılmadığını gösteriyor. Umarız Akdağ, bu olumsuzluklara son verecektir.

Dünya Üniversite Oyunları başlıyor

MEKSİKA

75 ülkeden 5200 sporcunun katılacağı Dünya Üniversite Oyunları yapılıyor. Futbol müsabakalarının başlamasına rağmen resmen pazar günü açılacak olan oyunlara Amerika Birleşik Devletleri 336, Sovyetler Birliği 268, ev sahibi Meksika ise 300 kişilik bir kafileyle katılıyor.

4 grup üzerinden eleme usulüne göre yapılan futbol karşılaşmalarında "A" grubunda Cezayir, "B" grubunda, Arjantin, "C" grubunda Paraguay, "D" grubunda ise Uruguay liderliklerini sürdürüyor.

Ülkemizi başarıyla temsil eden spor dallarından biri: Halter

VIII. AKDENİZ OYUNLARI 9

● **Akdeniz Oyunlarında en başarılı haltercilerimiz Kemal Başkır, Mehmet Suvar**

Hazırlayan İzzet Seta

● **Split' e katılacak kafilede Harun Akkaya, Kemal Baskır en tecrübeli sporcularımız**

Akdeniz Oyunlarında ülkemizi başarıyla temsil eden spor dallarından biri olan halterde, en başarılı sporcularımız, Mehmet Suvar ile Kemal Başkır'dır. Diğer başarılı haltercilerimizin Akdeniz Oyunlarındaki durumu ise şöyle:

	altın	gümüş	bronz
1959 Lübnan:			
Metin Güran	—	1	—
1967 Tunus:			
Güner Çevir	—	—	1
1971 İzmir:			
Salih Suvar	1	—	—
Mehmet Suvar	—	—	1
Ali Tan	—	—	1
1971 Cezayir			
Mehmet Suvar	1	2	2
Kemal Başkır	—	2	—
Harun Akkaya	—	1	—
Bilal Özdoğan	—	—	1
Serhat Çıtmacı	—	—	1
TOPLAM	2	6	6

Haltercilerimizin 3 Ağustos tarihinde Ankara'da Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Yenimahalle'deki tesislerinde başlayan kamp çalışmaları devam ediyor. Geçtiğimiz günlerde İzmir'de yapılan Geleneksel Uluslararası Sadık Pekünlü Halter Turnuvasından sonra yeniden kampa alınan haltercilerimizin Split kafilesi de belirlendi. Kafilede Federasyon Başkanı Refik Çölaşan ekip şefi Cahit Gür hakem, Ahmet Gülal antrenör, Kemal Baskır, Raif Özel, Hasan Has, Bilal Doğan, Harun Akkaya, Mehmet Altın, Rahim Kurtulmuş sporcu olarak yer alacak.

Kendisiyle görüştüğümüz Halter Federasyonu Başkanı Refik Çölaşan, 9. Akdeniz Oyunlarına henüz hiç bir ülkenin sahip çıkmamasına değinerek, "Akdeniz Oyunları, içinde bulunduğumuz koşullarda küçümsenemeyecek bir öneme sahiptir. Bu oyunların sürdürülmesinde yarar vardır. Ne var ki bu durum, Akdeniz'de kıyısı olan ülkelerin ekonomik yapılarının bir sonucu olarak ortaya çıkıyor. Bugün, bu oyunların masraflarını karşılayacak Fransa, Yugoslavya ve İtalya'nın dışında bir başka ülke de yoktur. . ." dedi.

13 Eylül tarihinde Yugoslavya'nın Split kentine hareket edecek olan Halter Milli Takımımızın Akdeniz Oyunlarından madalya ile dönmesi bekleniyor. Özellikle, Kemal Başkır ile Harun Akkaya'nın madalya almalarına kesin gözüyle bakılıyor.

Kemal Başkır ile Mehmet Suvar, Akdeniz Oyunlarında en başarılı iki haltercimiz. Resimde, Mehmet Suvar dönemin milli takım antrenörü Cafer Esen ile birlikte.

Yugoslavya...

(Baştarafı 1.Sayfada)

Öte yandan Yugoslavya başta olmak üzere Kolombiya ve Mısır da Sovyetler Birliği'nin emellerine en kararlı şekilde karşı çıkan ülkeler arasında sayılıyor.

Ayrıca Küba'nın Sovyet yanlısı bir karar tasarısı hazırladığı, bu karar tasarısının Küba Devlet Başkanı Castro ile Yugoslavya Devlet Başkanı Tito arasında tartışılacağı, ancak Yugoslavya'nın bu karar tasarısına tamamen karşı çıkacağı da bildiriliyor.

İsrail konusunda ise, bloksuzların 'fikir birliği içinde olduğu ve sorunun İsrail'in ne ölçüde mahkum edileceği sorunu olarak ele alınacağı belirtiliyor.

Tartışmaların yoğunlaşacağı konulardan birinin de Mısır'ın üyeliğinin devam edip etmeyeceği sorunu olacağı anlaşılıyor. Arap ülkelerinin bir kısmı Mısır'ın İsrail ile yaptığı anlaşmadan dolayı hareketten ihraç edilmesini savunurken, harekette çoğunluğu olan Afrika ülkelerinin Mısır'ı destekleyecekleri belirtiliyor.

Öte yandan Bloksuz ülkelerin hazırlık toplantısının bugünkü oturumunda İran ve Pakistan başta olmak üzere, Bolivya, Nikaragua ve Zimbabve Yurtsever Cephe'nin de Bloksuzluk hareketine katılması isteği benimsendi.

Bu konudaki kesin karar 3 Eylül günkü Zirve toplantısında alınacak...

Bir yandan da Afrika ülkelerinin, aralarında anlaşamadıkları başka sorunlar bulunuyor. Etyopya, Angola ve Mozambik birlikte hareket ederken öteki Afrika ülkeleri bu ülkelere karşı tavır alıyorlar.

Öte yandan Irak heyetine Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in Başkanlık ettiği bildiriliyor.

Portekiz'in ise NATO'ya bağlı bir ülke olduğu halde, bağlantısızlar konferansına bir heyet yollayacağı belirtiliyor.

Konferansın bu dönemki Başkanlığına ise Küba Dışişleri Bakanı İşidoro Malmierca getirildi.

Ural:"Terkos...

(Baştarafı 1.Sayfada)

yapılan inşaatların İstanbulluların sağlığını tehdit ettiği konusundaki yayınımızdan sonra aynı yerde evi bulunan Kocaeli Valisi Ural gazetemize bir açıklama yaptı. İbrahim Ural'ın açıklaması şöyle:

"31 Ağustos 1979 tarihli gazetenizde Terkos gölü kenarında yapılan kaçak inşaatlar meyanında Balaban köyü içinde yaptığım evden de söz edilmektedir. Benim yaptığım ev, köy içinde olup Terkos Gölüne takriben 1 kilometre mesafededir. Üstelik gölün çok az bir kısmı görülmektedir. Ayrıca 79 metrekarelik küçük bir köy evidir.

"Terkos gölü kenarında inşaat yapılmamasını biz de istemekteyiz. Bu yoldaki neşriyatınızın kamunun yararına olduğuna da inanmaktayız. İddia edildiği gibi kaçak bir inşaat sözkonusu değildir. Projeleri eldedir."

KAYIP — Nüfus cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Leyla TENOR

Kolza üreticileri...

(Baştarafı 1.Sayfada)

yıl bu ürünü ekip ekmeyeceği konusunda hükümetin kesin tavrını bekliyor.

Geçen yıl Trakya ve Marmara bölgesinde 300 bin dekarlık alana ekilen rapitsadan 50 bin ton yağlı tohum elde edildiğini belirten Hayrabolu Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifi Yönetim Kurulu üyesi Şerif Atak, Kolza (Rapitsa) konusunda görüşlerini şöyle açıkladı:

"Kolza aslında 1935 yılından beri ekilmektedir. Geçen yıl hükümetin desteğiyle geniş bir şekilde ekimine gidildi. Ancak Rapitsa'nın, içinde yüzde 50 oranında asit ihtiva ettiği gerekçesiyle Sağlık Bakanlığı tarafından ekimi yasaklandı. Aslında Kolza senelerdir ekiliyor ve yediğimiz her yağın içinde kolza yağı bulunmaktadır. Yağ sanayicileri, ayçiçeği ve zeytinyağının içine belli oranda kolza yağı karıştırırlar. Şimdi bu durumda üretici çok zor durumda kaldı. Hükümet önce teşvik etti. Sonra alımına geçildi. Geçen yılki ürün yine piyasaya sürüldü ve yenildi.

"Hükümetin bu konudaki yalnış tutumu yüzünden üretici ortada kalırken, imalatçı firmalar kolza yağını, durumdan faydalanarak, düşük fiyatla alıp bunu etiketsiz tenekelere doldurup piyasaya sürdüler. Bugün dünyanın birçok ülkesinde kolza üretimi çok yaygın. Bir çok ülke Orta Doğu ülkelerine yağ ihraç ediyor. Fransa kolzanın islah edilmiş tohumunu ekerek ülkedeki yağ sorununu hallederken, birçok ülkeye de yılda 1 milyon ton civarında yağ ihraç etmektedir. Kısacası hükümet bu konuda kesin tavrını koymalı ve kolza ekimi serbest bırakılmalıdır. Yurt dışından yağ ithal edileceğine o parayla islah edilmiş tohum getirilsin. Hem ülkede yağ sorunu diye bir şey kalmaz. Hem de yağ ihraç edecek duruma geliriz"

KOLZA (RAPİTSA) ÜRETİCİSİ TEDİRGİN

Hayrabolu Yağlı Tohumlar Kooperatifi Yönetim Kurulu üyesi ve kolza üreticisi Sefer Çevik ise, bu konuda şunları söyledi.

"Biz bunu senelerdir ekeriz. Geçen yıl hükümetin de desteğiyle geniş çapta ekimi yapıldı. Kolza sayesinde Türkiye'nin yağ sorunu tamamen çözümlenebilir. Ancak, hükümet hem üreticiyi zor durumda bırakıyor, hem de sanayicinin islah edilmemiş kozayı işleyip piyasaya sürmesine göz yumuyor. Bugün rapitsa 'Kolza' ürünü üzerinde türlü dolaplar çevrilmektedir. Eğer, islah edilmiş tohum getirilemiyorsa, kolzanın yemeklik yağ olarak kullanılması da zorunlu değildir. Bu yağ, boya, sabun ve dericilik sanayii gibi sanayi kollarında hammadde olarak kullanılabilmektedir. Hükümetin tutarsız tutumu yüzünden üretici olarak, çok tedirgin bir durumdayız. Tarım Bakanlığı ekim için teşvik ediyor. Sanayi Bakanlığı bunu beyannameye bağlıyor, ardından da Sağlık Bakanlığı ekimini yasaklıyor. Daha sonra da Devlet Bakanı Faruk Sükan demeç veriyor, 'Kolzanın ekimi de satımı da alımı da yasaklanmıştır' diye. Bu durum, çok acı ve gülünçtür. Çünkü kolza (rapitsa) zaten ekiliyor. Ve, bu durum sanayicinin işine yararken üreticiyi tedirgin, tüketiciyi de kuşku içinde bırakmaktadır. Tek çözüm şu, hükümet bu konuda kesin tavrını ortaya koysun ve çok verimli bir bitki olan kolzanın ekimini serbest bırakarak, ıslah edilmiş tohum getirsin."

Maviş Toklu...

(Baştarafı 1.Sayfada)

lümünde dinlenen Maviş Toklu adlı tanık, kocasının ve kardeşinin öldürülüşünü şöyle anlattı:

"Pazar günü saat 10.30 sıralarında Muhtar Mehmet Yemşen, bir elinde bayrak diğer elinde silah, yanında 3-4 kişi ile birlikte evimize girdi. Kapıyı kırarak girdiler. 'Komünistlerin kökünü kazıyacağız' diyorlardı. 'Yapma muhtar!' dedim. 'Hepinizin kökünü kazıyacağız' diye cevap verdi. Kocamı sürükleyerek dışarı çıkarıp öldürdüler. Kocam Kalender'i öldürürken muhtara 'çocuklarıma kim bakacak' dedim. 'Onu Karaoğlan'a kurban kesiyoruz. Çocuklarına Karaoğlan bakar' dedi. 'Karaoğlan kim?' diye sorduğumda 'Ecevit' diye cevap verdi. Sonra kardeşim Hüseyin Toklu'nun evine saldırdılar. Onu pencereden dışarı çıkarıp evinin önünde öldürdüler. Sonra komşumuz İbrahim Usta'nın evini sardılar. Aşağı inince, bir elinde tabanca bulunan Mustafa Gökyokuş boynuna sarılarak kalabalığın içine götürdü. Onu da kalabalığın içinde öldürdüler."

CENNET ÇİMEN'İ GÖZÜNE TORNAVİDA SOKARAK ÖLDÜRDÜLER

"Komşumuz Cennet Çimen'in gözüne tornavida soktular. Onu da öldürdüler. Evleri saldırıya uğrayan Ali Traş adlı çocuk kaçmaya başladı. Arkasından koşup yakaladılar. Öldürdükten sonra bir kazanın içine koyarak bodruma attılar."

Duruşma salonuna getirilen Ahmet Sönmez de olayları görmediğini, tanıklak yapmayacağını, Cumhuriyet Savcısına da ifade vermediğini söyledi. Duruşma Hakimi dosyada ifadesi ve ifadesinin altında parmak izi bulunduğunu hatırlatarak tekrar ifade verip vermeyeceğini sordu. Ahmet Sönmez, ifadesi olmadığında israr edince mahkeme heyeti oybirliği ile parmak izinin Emniyet Müdürlüğü Teknik Bürosu tarafından incelenmesine karar verdi.

"Meclis...

(Baştarafı 1.Sayfada)

savcılıklara gönderdi.

Bakanlık genelgede, salıverilen müebbet cezalılar hakkında Yargıtay kararı doğrultusunda işlem yapılabilmesi için salıverilenlerin dosya ve infaz evraklarının bakanlığa gönderilmesini istiyor.

Genelgede şöyle deniyor:

"Yasalara uygun bulunmayan uygulamaların, yasal ve yargısal yollarla düzeltilmesi ve uygulamada birliğin sağlanması amacıyla, Yargıtay 1. Ceza Dairesinin anılan kararı da gözönüne alınarak, buna aykırı düşen, dosya ve infaz evrakının yazılı emir yönünden yasal gereğinin yapılması için bakanlığa gönderilmesini ve keyfiyetin yargı çevrenizdeki Cumhuriyet savcılıklarına da bu yolda tebliğini önemle rica ederiz."

Buna göre, her salıverilmiş olan müebbet cezalı için yazılı emir yoluyla ayrı ayrı Yargıtay kararı alınması gerekiyor.

Bilindiği üzere, müebbetler Anayasa Mahkemesinin İnfaz Yasasındaki eşitsizliği gideren kararı üzerine tahliye edilmişlerdi. Ancak Adalet Bakanı, bu tahliyelerin yasaya aykırı olduğunu ve eşitsizlik yarattığını öne sürerek yazılı emir yoluyla Yargıtay'da Adem Sagay adlı bir müebbet cezalı hakkında dava açtırmıştı. Yargıtay 1. Ceza Dairesi Adem Sagay hakkındaki salıverme kararını bozmuştu

Yüksek seçim...

(Baştarafı 1.Sayfada)

kararın oybirliği ile alındığını söyledi.

Aydın öte yandan, seçmen kütüklerinin askıdan indirilme tarihinin 4 Eylül gününe kadar uzatıldığını açıkladı. Aydın ayrıca, Sosyalist Devrim Partisi'nin Hakkari, Van, Aydın ve Konya'da Millet Partisi'nin ise Van'da seçime katılabileceklerini belirtti.

Kolza nedir?...

(Baştarafı 1.Sayfada)

Birçok türleri olan kolza bitkisinin, ilkbahar çeşidi olarak bilineni çok yaygın olarak yetişir. Bu tür kolza bitkisinin tohumları ilkbaharda ekilir, eylülde hasadı yapılır.

Yağ elde edilmesinde kullanılan kolza bitkisinin tohumları, fasulye ve bezelyede olduğu gibi uzun bir kılıf içinde bulunurlar. Şekil olarak yuvarlak ve 1-3 mm çapında olan tohumların renkleri sarıdan kızıl kahveye kadar bölgenin özelliklerine göre değişir.

Kolza yağı, kolza bitkisinin tohumları sıkılarak elde edilir.

Kolza yağı yüzde 50-60 oranında erusik asit ihtiva etmektedir. Erusik asit ise kalp damarları civarında yağlanmaya neden olmaktadır. Kolza yağının sağlığa zararlı olmasına , bünyesinde bulunan erusik asit neden olmaktadır. Ancak kolza tohumlarını islah ederek, erusik asit miktarını yüzde 4-5 oranına düşürmek mümkün. Bu durumda kolza yağının sağlığa zararlı olan etkisi ortadan kaldırılmış oluyor. Tohumların islah edilmesiyle erusik asit oranı düşürülürken, oleik asit miktarı yükselir ki, bu da yağdaki, yağ asitlerinin zeytinyağına yaklaşmasını sağlar.

Ayrıca, kolza tohumundan yağ çıkarıldıktan sonra geriye kalan küspesi, diğer küspelere karıştırılarak hayvan yemi olarak kullanılır.

ODTÜ'de...

(Baştarafı 1.Sayfada)

pılmasına Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu karşı çıkmış, ÖTK'ya boykota son vermesi için çağrıda bulunmuştu. DGBF şunları belirtmişti. "ÖTK yönetimini uyarıyoruz, okulun kapatılmasına yolaçacak bu haksız boykota derhal son verilmelidir. ÖTK yönetimi 'savaş birlikleri kuralım', 'Daha yığınsal ses getirici eylemler düzenleyelim' diye çığlıklar atan Rus uşağı İGD'ye kulak vermekten vazgeçmelidir. İGD'nin kışkırtmalarına alet olmamalıdır".

Öte yandan boykottan vazgeçen ÖTK'nin eğitimin sürmesinden yana olduğu belirtildi. ÖTK nin "Eğitimin sürmesi öğrencilerin yararınadır. Boykotun sürdürülmesinin eğitimin durmasına yolaçacağını düşündüğümüz için vazgeçtik. Okul kapattırılmak isteniyor, boykotun sürmesi bu isteğe hizmet edecek" görüşünde olduğu öğrenildi.

ODTÜ ÖĞRETİM GÖREVLİLERİ DERNEĞİ: "KABA KUVVETE DAYALI EYLEMLERİN KARŞISINDAYIZ"

Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Öğretim Görevlileri Derneği bir bildiri yayınlayarak, "öğrencilerin fikir özgürlüğünü aşan, kaba kuvvete dayalı eylemlerin karşısında olduklarını" açıkladı.

Dernek adına Doçent Erkin Tulunay tarafından yayınlanan açıklamada, "Bu tür eylemlerin yer almaması için herkesin elden geldiğince çaba göstermesi, öğretim üyelerinin sürekli bir isteği ve uğraşı olmuştur" denildi.

Moskova...

(Baştarafı 1.Sayfada)

sajında, konuyla bağdaşmayacak sakıncalı görüşler ileri sürdüğünü" iddia etti. Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu tarafından yapılan açıklamada da, "Cumhurbaşkanının sözkonusu mesajıyla Anayasa dışına düştüğü öne sürüldü.

Öte yandan TKP yanlısı Politika gazetesi, Hürriyet gazetesinin AP ve CHP liderlerine yaptığı "asgari müştereklerde birleşme" çağrısını, "tekellerin yeni bir saldırısı" olarak değerlendirerek, Cumhurbaşkanının 30 Ağustos mesajının bu çağrı ile uyum içinde olduğunu yazıyor.

Politika, Hürriyet'in önerdiği asgari müştereklerde MHP ve MSP'nin üstü örtük bir biçimde dışarıda bırakıldığını belirterek, "Tekelci sermayenin yaklaşık altı yıldır yinelediği AP-CHP işbirliği istemi yeniden güncelleştirildi" diyor.

Amasya, ve...

(Baştarafı 1.Sayfada)

Çorum Valisi Nevzat Şensoy'un verdiği bilgiye göre, kentin bazı semtlerinde 12 kişi sel sularına kapılarak hayatını kaybetti, yedi kişi de kayboldu. Valinin açıklamasına göre hayatını kaybeden yurttaşların isimleri şöyle:

"Mevlüde Kanırcan, Şevki Etyemez, Ayşe Çoksoy, Perihan Çoksoy, Yahya Tanış, Ruziye Özçuha, Veli Düşkün, Tuncay Eker, Gülay Göktaş, Mahmut Göktaş, Dilek Budak. Ölenlerin arasında bulunan üç yaşlarında bir çocuğun kimliği tespit edilemedi.

Çorum Valisi oluşturulan yardım ve kurtarma ekiplerinin çalışmalarını sürdürdüğünü, çevre köylerden haber alınamadığını sözlerine ekledi.

Amasya'nın Suluova İlçesinde ise gece 0.30 sıralarında başlayan şiddetli yağmurdan oluşan sel suları ilçede yüze yakın iş yeri ve konutun yıkılmasına yol açtı.

Amasya Valisi Güney Kızılsümer'in verdiği bilgiye göre sel sularına kapılan Necati Öz, Cengiz Koçak, İlyas Yalçın, Halise Okuyucu, Necla Okuyucu, Erdem Sağlam, Seher Öz ve kimliği belirlenemeyen bir kişi hayatlarını kaybetti. Öte yandan ilçede sel sularının çekilmesinden sonra bulunan beş yeni ceset ile ölenlerin sayısının 12'ye çıktığı bildirildi.

Bu arada ilçe yakınlarındaki Büyükçeltek Kömür Ocaklarını da su bastı. Ocaklarda bulunan 16 işçi mahsur durumda. İşçilerden kimlikleri saptanan 14'ünün adları şöyledir:

İlyas Ertan, Mevlüt Ertan, Ahmet Ertan, Arif Sarıca, Mustafa Yılmaz, Mevlut Ayrancı, Ali Kastane, Selahattin Yüksel, Mustafa Çatal, Binali Yıldız, Abdullah Tezer, İsa Ayrancı, Cemil Aktan.

Ayrıca ilçede 11 evin tamamen yıkıldığı, 1900 kadar büyük ve küçük baş hayvanın sel sularına kapıldığı öğreni'di.

Amasya Valisi sel sularından elektrik direklerinin yıkıldığını, ilçeye içme suyu veren boruların tahrip olduğunu belirterek bu nedenle ilçeye elektrik ve su verilemediğini söyledi.

Amasya'nın Merzifon ilçesine bağlı Sarıbuğday bucağında 60, Yeşilören köyünde 3, Yenice köyünde 6, Alişar köyünde 7, Aktarla köyünde 4, Yalnız köyünde de 7 evin oturulamayacak hale geldiğini söyledi.

Aktarla köyünde de bir çocuk yıldırım çarpması sonucu öldü.

Samsun'un Havza ilçesine bağlı Çeltek köyünde de çok sayıda evin oturulamayacak hale geldiği Aynur Koç adlı çocuğun sel sularına kapılarak öldüğü bildirildi.

Sel sularının etkisi altında kalan Tokat'ın Turhal ilçesi Yenigelen köyünde de iki ev tamamen yıkıldı, bu evlerde kalan 16 kişiden dokuzunun cesedi bulundu.

İmar ve İskan Bakanı Ahmet Karaaslan ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler, incelemelerde bulunmak üzere sel bölgesine hareket ettiler.

Katliamda taşınan MHP bayrağı ve Özbaş

Suçlar genel ve ortak bir amaç içinde işlenmişlerdir:

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi, Mahkemenizde 1979/361 esas numarasına kayıtlı ETKO davası ile ilgili verdiği 16.2.1979 tarihli yetkisizlik kararının gerekçesinde, bu iki dava konusu suçların "genel ve ortak bir amaç içinde işlendiklerini" şöyle ifade etmiştir:

"Bu davada konu olan ve Sıkıyönetimin ilanına sebep teşkil ettiği kabul edilen fiiller ile halen Sıkıyönetim ilan olunmuş bulunan K.Maraş'ta bu olaylardan sonra sürdürülüp, geliştirilen eylemler arasında sanıkların suç kasıtları da dikkate alındığında umumi ve müşterek bir gaye birliği ve genel anlamda bir bağlantı bulunduğu gözönünde tutularak... Ve yetkisizlik nedeni ile Adana Sıkıyönetim Mahkemesine gönderilmesine oy birliği ile karar verildi." (16.2.1979 tarihli 1979/44 esas ve 1979/44 sayılı kararı.)

ETKO şefinin babası Yusuf Özbaş

MİLLETVEKİLİ M. YUSUF ÖZBAŞ: MHP ETKO Şefi Edip Özbaş'ın babası. ETKO'cular, mühürüyle birlikte yakalanınca bazı MHP Milletvekilleriyle birlikte K. Maraş'a gelip hakimler ve savcılar üzerinde baskıya girişti.

MHP'NİN AMACI FAŞİST İKTİDAR KURMAKTIR

Her iki davanın sanıklarının ortak amaçları, mevcut iktidarı yıpratmak, onun anarşiyi önleyemeyeceği ve memleketi yönetemeyeceği kanaatini yaymak, içte ve dışta hükümetin itibarını sarsmak ve bu durumdan yararlanarak bir darbe ortamı yaratmak suretiyle iktidarı gaspetmektir. Bu durum sanıkların çeşitli davranış, açıklama ve kullandıkları sloganlardan da açıkça anlaşılmaktadır.

Sanıkların "milliyetçilik", "ülkücülük" ve "Maraş'ı yeniden düzelteceğiz" gibi sloganlar etrafında örgütlendiği, hazırlandığı ve harekete geçtiği görülmektedir. Her iki dava sanıklarının da Alevi ve solcu çevreler ile, hükümet ve hükümet kuvvetleri aleyhinde suç işleme kastı vardır.

BALCI VE KENGER

Her iki davada da elebaşılar aynı kimselerdir. Tertipçilerin ve teşvikçilerin ve hazırlayıcıların aynı kimseler olduğuna dair dosyalarda önemli bilgiler vardır. Biz burada Hasan Balcı ve Ökkeş Kenger örnekleri üzerinde duracağız.

İddianamenin 158. sayfasında belirtildiğine göre, 668 numaralı sanık Hasan Balcı, 23.12.1978 günü Yürükselim Mahallesinde, hastane yakınında meydana gelen olaylarda "Elinde otomatik bir tüfekle saldırıyı sevk ve idare ederken görülmüştür." İsyan ve katliamın hazırlık aşamasına ait olay ve eylemlerin yargılandığı ETKO davasında da bu sanık hakkında önemli suçlamalar bulunmaktadır. ETKO'cuların isyan ve katliam hazırlığı olarak esas faaliyetleri silah temin etmek, nakletmek, depolamak ve bazı çevreler aleyhinde kışkırtmalarda bulunmak olmuştur. İşte Hasan Balcı da bu hazırlık eylemleri için gerekli parayı veren kimsedir. ETKO sanığı Muhittin İlhan, yakalanan makinalı tüfek, otomatik tabanca, bomba ve dinamitlerin nasıl temin edildiğini anlattıktan sonra, bunların paralarının kimler tarafından sağlandığı konusunda:

"Bütün alışverişte kullanılan paraları Ali Haydar Yangın, Edip Özbaş ve fabrikatör Hasan Balcı'dan alıyordu. Bunu bana kendisi söyledi." demektedir. (18.4.1978 tarihli Savcılık ifadesinden)

Bu davanın 1 Nolu sanığı, Çiçek sineması Provokasyonun tertipçisi, isyan ve katliamın teşvikçilerinden Ökkeş Kenger ise, ETKO sanıklarına patlayıcı madde ve dinamitleri temin eden ve nakleden kimsedir. Bu konuda ETKO dosyasında şu ifadeler yer almaktadır:

"Diğer taraftan derneğimizin kullandığı patlayıcı maddeleri dişçi İsmail Kütükçü, Ökkeş Kenger, Arif (Turgut) Çitiloğlu temin eder." (ETKO sanığı İsmet Çalışır, 18.4.1978 tarihli savcılık ifadesinden)

"Ben olaydan önce Ökkeş Kenger'den çok sayıda dinamit almıştım. Dinamitleri kendisi getirmişti." (ETKO sanığı Ahmet Bağcı'nın 19.4.1978 tarihli 1. Sulh Ceza Mahkemesi sorgusundan)

"Bu olayda kullanılan patlayıcı madde Antep Eğitim Enstitüsü öğrencisi Ökkeş Kenger'in bana teslim ettiği 20'ye yakın dinamit lokumundandır." (ETKO sanığı Ahmet Bağcı'nın 18.4.1978 tarihli savcılık ifadesinden)

KENGER'İN HAPİSHANEDE ETKO'YLA İLİŞKİSİ

ETKO dosyasında hakkında bu ifadeler bulunan Ökkeş Kenger, ETKO sanıklarıyla hapishanede de ilişkilerini devam ettirmiştir. Davamızın 1 numaralı klasörü incelendiğinde bu açıkça görülmektedir. 3 numaralı sanık Yunus İlhan verdiği ifadelerde, Ökkeş Kenger'in kendisine "Muhittin İlhan'ın durumunu çok merak ettiğini" ve "Muhittin İlhan'dan bir haber olup olmadığını sorduğunu" belirtmiş ve Ökkeş Kenger'in kendisini "Ağabeyi Muhittin İlhan'a layık olmamakla' suçladığını söylemiştir. Yine Ökkeş Kenger, Yunus İlhan'a "Ankara'ya gittiğini, Muhittin İlhan'ı ziyaret ettiğini ve ondan selam getirdiğini" belirterek, Çiçek sinemasına bomba atma görevini vermiştir.

Görülmektedir ki, Ökkes Kenger ve Hasan Balcı'nın durumu, bu iki dava arasında çok açık bir şahsi bağlantı yaratmaktadır. ETKO olayında para veren, silah temin eden ve nakleden kişiler bu davada da en önde gelen roller oynamışlardır. Tek başına bu iki sanığın durumunu incelemek bile iki davanın konusunun birbirinin devamı olan olaylar olduğunu göstermektedir.

TAŞINAN MHP BAYRAĞI VE ÖZBAŞ

4) Her iki davaya adı karışan parti ve yan kuruluşları aynıdır: Birleştirilmesi istenen her iki davanın sanıkları, MHP'nin ulaşmak istediği hedeflere ulaşmak üzere hareket ediyorlar. "Türk milliyetçiliği", "ülkücülük" ve komünizm düşmanlığı şiarı gerek her iki dava sanıklarının ve gerekse MHP'nin ortak hedefini belirtmektedir. Her iki davanın da karanlık ve püf noktalarında MHP'nin adı geçmektedir.

Halen MHP il yöneticisi olan, eski MHP il başkanı Hasan Balcı'nın üzerinde her iki davanın aydınlatılması bakımından ciddiyetle durmak gerekir.

Alevi dedesi 81'lik Sabri Özkan'ı öldüren ETKO sanıkları, Adana'ya kaçtıkları sırada onlara yardımcı olan Adana MHP Gençlik Kollarından Hamdi'dir. Şahin Boru bu olayı şöyle anlatmaktadır:

"Kurşunlama olayını kararlaştırdığımız gün polis sıkıştırmasın ve bizden bilmesin diyerek, İsmet Çalışır ve Ahmet Bağcı Adana'ya gitmişti. (...) Olayı işledikten sonra onlar beni Adana'daki MİSK'te bekleyeceklerdi." dedikten sonra şunları belirtmektedir: "Saat 19.00 sıralarında Adana Öz Oteli'ne vardık. Adana MHP Gençlik Kollarından isminin Hamdi olduğunu bildiğim şahıs, Öz otele telefon ederek, Maraş'taki olaylardan 3 gün öncesinden o gün de dahil olmak üzere İsmet Çalışır, Ahmet Bağcı ve beni otele yatıyor göstermek üzere deftere kayıt yaptırdılar." (17.4.1978 tarihli Savcılık ifadesinden)

ETKO sanıkları ayrıca MHP'nin düzenlediği eylemlere katılmışlar ve buralarda görev almışlardır. Sanık Ahmet Sayın, "MHP'nin 15 Nisan günü Ankara'da büyük yürüyüşü vardı. Bu yürüyüşe katıldım. Mehter takımında görevli idim." demektedir.

ETKO sanıkları gozaltına alındıkları sırada MHP Milletvekilleri hemen K.Maraş'a geldiler. ETKO'cuları kurtarmak için Hakimler ve Savcılar üzerinde baskılara giriştiler. Hatta MHP Milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş, işi Maraş Ağır Ceza Hakimini dövmeye kadar vardırdı.

İsyan ve katliam davasında ise zaten adım başına MHP vardır. Birinci olarak, isyancı grupların saldırılarda ellerinde taşıdıkları bayrak üç hilalli MHP bayrağıdır. İkinci olarak, bütün olaylar boyunca kullanılan sloganlar ve sözler MHP'ye aittir. Örneğin, "Komünistler Moskova'ya (İdd. s.109) "Katil İktidar, Katil Ecevit" (İdd.s.109), "Maraş ovası, Bozkurt yuvası" (İdd. s.137), "Başbuğ Türkeş" (Rabia Doğan'ın 3.2.1979 tarihli savcılık ifadesinden), "Burası Türkeşçi yatağı" (İdd.s.152) ve "Biz Türkeşçiyiz" (Tanık Hüseyin Tekçe'nin 17.1.1979 tarihli ifadesinden)

Cüceli köyü muhtarı Yaşar Kılıç, yolunu kestiği kimselere "Türkeş'in anne ve babasının adını" soruyor. (Sanık Mustafa Boz'un 14.2.1979 tarihli ifadesinden)

30 NUMARALI KLASÖR VE MHP TÜRKOĞLU İLÇE YÖNETİCİLERİ

Üçüncü olarak, isyan ve katliam davasının 30 numaralı klasörü ise tümden MHP Türkoğlu ilçe teşkilatı yöneticileri Mehmet Kızıldağ, Ahmet Kızıldağ, İsmail Apaydın ile diğer MHP'li yönetici ve üyelerinin eylemlerini anlatmaktadır. Yine MHP Türkoğlu ilçe teşkilatı yöneticilerinden Osman Akıllı, Dumlupınar Mahallesi olaylarında 235 numaralı sanık olarak yargılanmaktadır.

YARIN: NEDEN ETKO VE K.MARAŞ DAVASI BİRLEŞTİRİLMELİ?

Asfaltlanmış yolu yarıda bıraktılar

İSTANBUL (ÖZEL)

Bir süredir Gültepe'nin Ortabayır semtinde yol yapım çalışmaları yapan Kağıthane Belediyesi 4 tarafı asfaltlanmış bir yolu ortada bıraktı.

Konuyla ilgili Köprülü Sokak sakinleri "Belediye bizim önümüzdeki Dereboyu Sokağı asfaltladı. Daha sonra köprülü sokağı yapmaları lazımdı, işçiler yolu temizlediler yolun bir kısmını ziftlediler, o sırada belediye reisi Celal Altınay gelerek burası yapılmayacak diyerek yolun yapılmasını önledi."

"Öte yandan Kağıthane Belediyesine bağlı olmayan ve yeşil arazi olarak gözüken başka bir yolu yaptılar.

"Kağıthane Belediyesi kendine bağlı olmayan yolları yaptığı halde, neden bizim 100 metrelik yolumuzu yarım bıraktı" dediler.

KAYIP — İETT İşletmesinden aldığım öğrenci indirim kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Abdülkadir HİLAL

KAYIP — Nüfus Hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Ali ERKÖK

TV de Bugün

17.00 HABERLER
17.05 OYUN TRENİ
17.40 FLİPPER (Mercan Hırsızı)
18.05 ÇİZGİ FİLM
18.15 OLİMPİYAT II: Montreal Olimpiyatlarının 2. bölümü yayınlanacak.
19.15 UZAY YOLU (Kedi Pençesi)
20.00 MUPPET SHOW
20.30 HABERLER
21.15 SEYAHATNAME: Dizinin 6. ve son bölümü, grubun Karaköy gezisi ve plaj macerasıyla noktalanıyor.
22.00 MÜZİK
23.00 BARETTA (Koca Bebek)
23.50 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
09.02 Çocuk Saati
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
10.21 Oyun Havaları
10.30 Hafta Sonu
12.55 Reklamlar ve Radyo Program Haberleri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
15.40 Şarkılar
16.05 Ankara Radyosu Çok sesli Korosu
16.20 Halk Müziği Sanatçılarımız
16.40 Tangolar
17.00 Kısa Haberler
17.02 Dilek Kutusu
17.50 Hafif Müzik
19,00 HABERLER
20.15 Çocuklarımız ve Biz
20.35 Fasıl
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türk Hafif Müziği
21.17 Şarkılar
21.30 Dinleyici İstekleri
22.00 Kısa Haberler
22.02 Kısa Haberler
22.02 Hafif Müzik
22.30 Befaber ve Solo Şarkılar
23.00 HABERLER
00.55 Günün Haberlerinden Özetler
01.00 Program ve Kapanış
01.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Türküler Geçidi
09.20 Gönül Telimizi Titretenler
09.40 Atatürk Yolunda
09.55 Türküler
10.10 Türk Hafif Müziği
11.00 Türkiye Tarihi
11.25 İsmet Akyol'dan Türküler
11.45 Küçük Konser
12.15 Kadınlar Topluluğu
12.45 Türküler
13.00 HABERLER
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Halk Ozanları Bölge Sanatcıları
14.00 Türk Dil Kurumu Öykü Ödülleri
14.20 Rıza Rit'ten şarkılar
14.35 Türküler
15.00 Dilden Dile
15.50 Türküler Geçidi
16.20 Arkası Yarın
16.40 Hafif Müzik
17.00 Şarkılar
17.30 Yurttan Sesler
18.00 Okulda Müzik
18.45 Türküler
19.00 HABERLER
19.30 Hafif Müzik
19.45 Beraber Şarkılar
20.15 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Müzik Söyleşiyeri
21.30 Erkekler Faslı
22.00 Beraber ve Solo Türküler
22.30 Caz Sevenler İçin
23.30 HABERLER
23.35 Saz Eserleri ve Saz Soloları
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne başlarken
08.00 sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
09.30 Merhaba
10.00 Müzik Stüdyosu
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Müzik Köşesi
13.45 Müzik Bahçesinden
16.00 Anıların Müziği
17.00 Türkçe Haberler
17.03 İngilizce Haberler
18.00 Gençler İçin
19.00 Plak Dolabından
20.00 Dünden Bugünden
21.00 Günümüzde Caz
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Cumartesi Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu—İSTANBUL
Tel: 26 52 44 — 22 49 54
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 — 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3 No:16 Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI

ALMANYA	FRANSA	BELÇİKA	İSVEÇ	HOLLANDA	İSVİÇRE
Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595	95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris	188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120	Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628	bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61	Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

Sovyet boyunduruğunun zayıf halkası:
AFGANİSTAN

Rusya, Afganistan'da bir yıl içinde batağa saplandı

- Afganistan' da Rusya' ya teslimiyetçi hükümetler adım adım Taraki darbesini hazırladılar
- Afganistan' ın toplam dış borcunun yüzde 73' ünü Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerinden alınan krediler oluşturuyordu
- Sovyetler Birliğine darbeler indiren Afgan halkı, sosyal emperyalizmin güçsüzlüğünü gözler önüne seriyor
- Taraki Rus danışmanlara ve bir avuç subaya dayanıyor

Neden Afganistan?

27 Nisan 1978 darbesi dünyada bütün gözlerin Afganistan'a çevrilmesine yol açtı. Sovyetler Birliği neden Afganistan'ı seçti? Bu soru çeşitli çevrelerde tartışıldı. Halkın yüzde 95'inin okuma yazma bilmediği, kırlık bölgelerinde hâlâ aşiret ilişkilerinin hüküm sürdüğü geri bir ülke, Sovyetler Birliği için hangi açılardan önem taşıyordu?

Afganistan'ın konumunun ve doğal kaynaklarının incelenmesi bu soruların cevabını ortaya koyuyor.

Afganistan Sovyetler için son derece stratejik bir ülkeydi. Sovyetler Birliği'nin sıcak denizlere inme stratejisi açısından hayati öneme sahipti. Sovyetler Birliği Afganistan'ı ele geçirmekle hem sıcak denizlere biraz daha yaklaşmış hem de kendisine karşı temkinli bir politika izleyen Iran ve Pakistan'ın arasında ikisini de tehdit edecek bir mevzi edinmiş oluyordu.

Sovyetler Birliği Afganistan'ın doğal gazını, bakırını, uranyum ve yününü de yok pahasına kapatarak büyük karlar elde ediyor.

Afganistan, Sovyet iç politikası açısından da önemli bir noktada bulunuyor. Sovyetler Birliği-Afganistan sınırında üç Sovyet Cumhuriyeti Türkmenistan, Tacikistan ve Kırgızistan bulunmaktadır. Bu bölgeler Özbekistan, Kazakistan ve Azerbaycan ile birlikte Kremlin'e karşı hoşnutsuzluğun en yaygın olduğu bölgelerdir.

Bu nedenle Moskova'nın 16. eyaleti durumundaki bir Afganistan Sovyetlerin korktuğu iç karışıklıklar konusunda da önemli bir güvence oluşturuyor.

Bir ayda 13 anlaşma

Taraki yönetimi iktidara gelir gelmez ülkenin bütün kapılarını Sovyetler Birliği'ne açtı. Taraki bu alanda da bir rekor kırdı; bir ayda tam 13 anlaşma!

1 Mayıs 1978. Hayretan Köprüsünün yapımı için Sovyetlerden makina ve teçhizat satın alma anlaşması.

1 Mayıs 1978. Şebergan-Meymene yolunun yapımında gerekli makina ve teçhizatın satın alınması için 108 bin rublelik anlaşma.

16 Mayıs 1978 - Petrol ve doğal gaz çıkartılması için 16 milyon 140 bin rublelik proje kredisine ilişkin anlaşma.

16 Mayıs 1978 - Bakır madenlerinin işletilmesine ilişkin anlaşma.

20 Mayıs 1978 - Kükçe nehri üzerinde hidroelektrik santralı kurulmasına ilişkin anlaşma.

20 Mayıs 1978 - Neğlu ve Polihumri nehirleri üzerinde elektrik üretimine ilişkin su projelerinin bakımı için teknik yardım anlaşması.

20 Mayıs 1978 - Nengerhar projesi için makina ve teçhizat satın alınması anlaşması. (Proje baraj yapımı, elektrik üretimi ve büyük çiftliklerin kurulmasını öngörüyor. Çiftliklerden elde edilecek bütün ürünler Rusya'ya olan borçların faizleri karşılığı olarak ödenecek)

21 Mayıs 1978 - Maden araştırma projelerinde kullanılacak makine ve teçhizatın alınmasına ilişkin anlaşma.

27 Mayıs 1978 - Afganistan-Sovyetler Birliği mal mübadele anlaşması.

29 Mayıs 1978 - Tarımda çekirgelere karşı mücadele anlaşması.

31 Mayıs 1978 - Tekstil sanayii konusunda fizibilite raporlarının hazırlanmasına ilişkin anlaşma (Hükümetin resmi yayın organı 'Enis' gazetesinin ilgili günlerdeki sayıları)

AFGANİSTAN'da "Sovyetler Birliği tarafından desteklenen Taraki rejimine karşı mücadele eden gerillalar......... kentinde de kontrolü ele geçirdiler."

Haber ajanslarının Afganistan muhabirleri, merkezlerine artık sık sık böyle haberler geçiyorlar.

Radyoların haber bültenleri Afganistan'da giderek yaygınlaşan silahlı direnişi duyuruyor.

Sovyetler Birliği, 27 Nisan darbesini tezgahladığında işlerin bir yıl gibi kısa zamanda böylesine sarpa saracağından habersiz görünüyordu. Ciddi hiç bir direnişle karşılaşmayacaklarını, karşılaşsalar bile kısa sürede bütün ülkeye hakim olabileceklerini düşünüyorlardı.

Bu nedenle halkın direnişi hakkındaki haberleri uzun süre sessizce geçiştirmeye çalıştılar.

Taraki'nin iktidarı gaspetmesinden bu yana yalnızca 17 ay geçti ve Taraki artık sallanıyor. Köksüz bir ağaç gibi darbe üstüne darbe yiyor. Rusya telaş içinde.

Afgan halkı, bütün dünya halklarına bağımsızlığına ne kadar düşkün olduğunu gösteriyor. İngiliz emperyalizmini defeden atalarına layık bir halk olduğunu gösteriyor.

Ve en önemlisi sosyal-emperyalizmin de kağıttan bir kaplan olduğunu gösteriyor...

Bakalım Taraki sözümona "27 Nisan devriminin" ikinci yıldönümünü kutlayabilecek mi?

AFGANİSTAN'DA bugünlere nasıl gelindiğini daha iyi kavrayabilmek için, Nur Muhammed Taraki' nin iktidarı ele geçirmesinden önceki döneme bir göz atalım.

DAVUT HAN DÖNEMİ

1973 yılı Afganistan açısından bir dönüm noktası oldu. Davut Han'ın bir darbeyle iktidara geldiği 1973 yılından önceki dönemin en büyük özelliği, bir yandan Afgan halkının sosyal-emperyalizme karşı mücadelesinin giderek güçlenmesi, öte yandan 1972'de kurulan Musa Şefik Hükümetinden önceki hükümetlerin Rusya'ya karşı teslimiyetçi tutumlarıydı. Bu hükümetlerin teslimiyetçiliği nedeniyle Sovyetler Birliği, ülkede büyük nüfuz elde etmişti. Başbakan Musa Şefik iktidara gelir gelmez Amerika, Avrupa ve İran'a Afganistan'da yatırım yapmaları için çağrıda bulundu.

Bu, Sovyetler Birliği'nin hoşlanmayacağı bir durumdu, çünkü Rusya'ya karşı bir tutumu da ifade ediyordu.

Bu arada Rusya Afganistan'daki en gerici feodallere ve kendisine bağlı beşinci kolu durumundaki revizyonist "Halk" ve "Parçan" adlı partilere dayanarak bir darbe tezgahladı. Darbe sonucunda Davut Han kabinesi oluştu ve bu kabinede revizyonist partilerden de beş bakan yer aldı. Davut Han cumhuriyetinin ilk dönemlerinde Afganistan, giderek Rusya'ya daha bağımlı bir duruma gelmeye başladı. Rusya'dan daha fazla askeri ve teknik uzman gelmeye başladı, ekonomik alanda ise Rusya Afganistan'a daha fazla kredi vermeye, yatırımlar yapmaya, projeleri finanse etmeye başladı.

Darbenin ikinci ve üçüncü yılında Afganistan'ın toplam 1,4 milyar dolarlık dış borcunun yüzde 73'ünü Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerinden alınan krediler oluşturuyordu.

Rusya'nın verdiği kredilerin ortalama faiz oranı yüzde 3,5 civarındaydı ve genellikle kısa vadeliydiler. Rusya'yla imzalanan kredi anlaşmaları, askeri ve teknik uzmanların çalıştığı projelerde ihtiyaç duyulan makina ve teçhizatın da Rusya'dan alınmasını şart koşuyordu.

Davut Han 1975'ten sonra Rusya'ya karşı tutumunu değiştirmeye başladı. Revizyonist partiye bağlı bakanlar tasfiye edildi.

Davut Han 1977 yılındaki Orta Doğu ve Mısır'a yaptığı geziden sonra Rusya ile imzalanan 18 yıllık doğal gaz anlaşmasını değiştirmek için Rusya'ya bir heyet gönderdi. 1967 tarihli anlaşmaya göre Afganistan 18 yıl süreyle Sovyetler Birliği'ne "gazın niteliğine ve uluslararası piyasadaki fiyatlara göre belirlenecek fiyattan" doğal gaz satacaktı. Dünya piyasasında doğal gaz fiyatları bin metreküp başına 14 dolar iken Rusya Afganistan'ın doğal gazını 6,5 dolardan kapatıyordu.

Anlaşmanın 7. maddesine göre doğal gaz fiyatı iki taraftan oluşacak bir teknik ve ekonomik heyet tarafından belirlenecekti. Ek protokolde ise anlaşmanın koşullarını yerine getirmeyen tarafın tazminat vermekle yükümlü olduğu yer alıyordu. Afganistan hükümetlerinin Rusya'ya bağımlılıkları göz önüne alınırsa fiyatın doğrudan Rusya tarafından belirleneceği anlaşılır. İkincisi, anlaşmaya uyulmadığı takdirde ödenecek tazminat miktarını da Rusya tespit edecek ve Afganistan büyük miktarlarda tazminat ödemek zorunda kalacaktı. Böylece Rusya, hem Afganistan'ın en önemli doğal zenginliğine yok pahasına el koymuş oluyor, hem de Afganistan'ı kendisine bağımlı kılıyordu.

Davut Han Rusya'ya gönderdiği heyetle bu fiyatı artırma yoluna gitti. Uzun tartışmalardan sonra doğal gaz satış fiyatında miktarı açıklanmayan bir artış sağlandı.

Davut Han'ın bu tutumu Kremlin yöneticilerini endişelendirmeye başladı. Mısır'da başlarına gelenlerin burada da tekrarlanması doğrusu hiç de işlerine gelmezdi. O güne kadar Davut Han yönetimini "ilerici, demokrat" hatta "sosyalist" olarak nitelendiren Sovyet beşinci kolu birden ağız değiştirdi.

"Afganistan hükümeti toprak reformuyla toprak meselesini çözememiştir". "Davut Han Sedat'la anlaştı, Şah'a da güvence vermeye çalıştı. Ülkemizdeki Sovyet etkinliği kırılırsa bütün borçları İran ödeyecek" demeye başladılar.

Davut Han'ın teslimiyetçiliği Yeni Çarları tatmin etmez olmuştu. Kabil'deki Sovyet casusları artık darbe için uygun bir ortam kolluyordu.

25 Nisan 1978'e gelindiğinde Afganistan'da durum buydu.

RUS YAPISI DEVRİM YA DA TARAKİ GELİYOR

SOVYETLER'İN darbe girişimi Davut Han tarafından 25 Nisan tarihinde açığa çıkarıldı. 25 Nisanda Kabil radyosu şu açıklamayı yaptı: "Afganistan Cumhuriyetini yıkmak için yabancı güçlerin teşvik ve yardımıyla tezgahlanan bir darbe girişimi ortaya çıkarıldı. Başta darbenin tezgahlayıcısı olan Demokratik Halk Partisi Başkanı Nur Muhammed Taraki olmak üzere bazı önderler tutuklandılar"

Darbe girişiminin ortaya çıkarılması ve darbecilerin tutuklanması Rusya'nın uzun yıllardır Afganistan üzerine yaptığı planları alt üst etmişti. Rusya bunun üzerine ordu içindeki beşinci kolunu ve Afgan ordusu içinde bulunan Rus askeri uzmanlarını harekete geçirdi. Bu güçler Cumhurbaşkanlık sarayına saldırıya giriştiler, Afganistan radyosunu ele geçirdiler. Davut Han'a bağlı güçler ise bu saldırıya karşı direnmeye başladılar. Rusya bu direnişi kırmak için doğrudan müdahaleye girişti. Afganistan sınırında bulunan Turmoz kentinde bulunan üslerden kalkan Sovyet uçakları, Kabil'i yoğun bombardımana tuttu. Sonuçta Taraki darbesinin gerçekleşmesi sağlandı. Davut Han hükümeti devrildi.

Rus yapısı "27 Nisan devrimi"nin ilk icraatı onbinlerce Afgan yurttaşının katledilmesi oldu. Halkın yüzde 85'inin yaşadığı köylük bölgelere binlerce ton bomba atıldı. Rusya'ya uşaklığı kabul etmeyen Afgan halkı silahlandı ve dağların yolunu tuttu. Birleşmiş Milletler Mülteciler Komisyonu ve Pakistan Hükümet yetkilileri Pakistan'a sığınanların sayısının yüz binin üstünde olduğunu ve hiç bir ülkeden silah yardımı almadıklarını açıkladı. Binlerce kişi tutukandı ve sorgusuz sualsiz kurşuna dizildi.

TARAKİ KİME DAYANIYOR?

TARAKİ rejiminin halk içinde hiç bir dayanağı yok. Bugün için ancak dışarıda Rusya'ya, içeride de ordunun üst kademelerinde bulunan ve Rusya'da özel eğitim görmüş bir avuç subaya dayanmaktadır. Bunun en açık kanıtı da bizzat Taraki'nin sözleri. Taraki subaylara şöyle diyordu:

"Siz biliyorsunuz ki, bu parti (Demokratik Halk Partisi) işçilerin, köylülerin ve emekçilerin partisidir. Ancak, bizim işçi sınıfımız gençtir, feodallerin ve emperyalistlerin girişimleri nedeniyle sayıca azdır. Onlar politize oluncaya ve sayıları artıncaya kadar bizim proletaryamız ve işçilerimiz siz asker gençlersiniz."

RUS UŞAKLIĞININ BÖYLESİ

Nur Muhammed Taraki Hükümeti darbeden sonraki ilk bir ay içinde Sovyetler Birliği ile ondan fazla anlaşma imzaladı. Bu anlaşmalarla Afganistan'daki bütün temel yatırımlar Sovyet denetimine giriyor, bütün doğal kaynaklar Rusların emrine veriliyordu.

Başbakan Hafızullah Amin, Taraki'nin 4 Eylül 1978'de Moskova ziyaretinde imzalanan "Dostluk, İyi Komşuluk ve İşbirliği" Anlaşması için şöyle diyordu: "Eğer, devrimci devletimiz saldırıya uğrarsa Sovyetler Birliği kesinlikle bize yardım edecek."

Afganistan Silahlı Kuvvetleri Siyasi Bölüm Başkanı Muhammed İkbal'ın orduya yayınladığı genelge ise uşaklığın en açık örneklerini veriyordu.

İkbal'in genelgesinin üçüncü maddesi aynen şöyle:

"Bütün ordularda ve kitleler içinde Brejnev Yoldaş'ın 'küçük toprak' ve 'Rustahiz' (Diriliş) adlı eserleri dağıtılmalı ve bu eserler üzerinde subaylarla seminerler düzenlenmelidir. Ayrıca, komutanlar ve siyasi sorunlarla ilgili görevliler savaş durumunda parti ve siyasi sorunlarla ilgili konularda alt-üst ilişkilerini anlamak için bu eserler üzerinde eğitim yapmalıdırlar."

Dördüncü maddede ise şunlar öngörülüyor:

"Yedinci ve sekizinci eğitim ve öğretim planları doğrultusunda askerler ve subaylar arasında Afganistan - Sovyetler Birliği dostluğu üzerinde durulmalı ve bu konularda özen gösterilmelidir."

DİPNOTLAR:

1. Afganistan Yurt Dışı Öğrenciler Birliği Aylık Yayın Organı. Mart 1978, sayı 1. s. 38-40
2) Nur Muhammet Taraki. Nisan Devriminin Genel Çizgileri adlı konuşmadan (1978)
3) TASS Bülteni. 9.8.1979 İstanbul L. Mironov. Pravda.

— YARIN: —

Bütün Afgan ulusu mücadele ediyor

SEYİT ALP/İN ROMANI
ŞAVK
desenler: sevinç altan

ÖZET

Ararat'tan göçmek zorunda kalan koçerler, Osmanlı Dağıstan Beyin elinde bulunan düzlüğe yerleşirler. Düzlük aslında Türkmene aittir. Dağıstan Bey, Kürtleri Türkmene karşı kullanmayı düşünür. Hacı Osman Beyle dostluk kurar. Kendi kızını ona verecektir, Hacı Osman Bayın kızı Kevok'u da kendisi alacaktır. Düğün kurulur. Koçerler büyük tepki duyarlar. Rispi Safo siyah kuşak takar. Kevok'un nişanlısı Memdız öfkelidir. Kendisine yoksul olduğu için varımsız olduğunu sanır. Oysa Kevok, Memdız'ı sevmektedir ancak babasına karşı gelemez.

63

"Deli Bekir ki, namı dünyaya varmış, tasdikli deli"

Şimdi buna oynadığım bir oyunu anlatayım da, ne kadar akıllı olduğunu anlayın. Biz bütün köylü tuzumuzu Devekovan'dan alırız. Yazın çuvalları eşeklere vurduğumuz gibi ineriz Devekovan'a. Daha ufağız... Bizimle yaşıt beş altı çocukla gün doğmadan tuttuk yolu. Bu efendinin eşeği zelil, zebun olup fukara kendini taşıyamamakta... Benimkisi besili, kıvrak olduğundan bunları toz dumana boğmuşum. Bey küheylanları gibi art ayaklarıyla tozutur, hep rehvan gider, bir de boyun dikişi var ki sormayın. Bu, "İkimiz de seninkine binelim" diye tutturdu. Yalvar yakar oldum "Etme tutma Hıdır, etme efendi kardaşım... Bu hayvan ikimizi taşıyamaz, taşısa da canı çıkar, dönüşte tuzumuz getiremez. İnadı bırak, boyundan bosundan utan. "İnat etti bindi. Kendininkini de yedeğe aldı, Osmanlı zaptiyesi gibi kurumundan geçilmez. Baktım olmayacak, hayvan güçten dermandan düşecek, indim. Devekovan'a kadar tabana yüklendim. Ben yayan, bu efendi süvari girdik köye. Sıcaktan tabanlarımın eti çatlamış, çocukların takıldıkları da caba... Korkmasam sopayı tepesine indirecem, lakin, korkarım. Neyse lazım olan tuzu alıp hayvanlara yükledik. Düştük yola... Yolumuz harmanlardan geçer. Tekmil köylü harmanda iş, güç peşinde. Ben bunun aklına girdim, dedim "Ula Hıdır, buraya kadar gelmişken boş gitmeyelim. Şu hayvanları çocuklarla önden savalım, şurdaki tavuklardan birini halledip yolda afiyetle yiyelim." Efendinin aklı boyuna benzemez ve de kısa olduğundan ölçüp biçmeden her söze çabuk inanır. "Olur" dedi. Ben köyneğimi belime bağlayıp içine tuz doldurdum. Soranlara, artan tuzu zıyan olmasın diye koynumda götürdüğümü söyleyecem. Bu efendi de belini bağladı tuz diye koynunda tavuğu götürecek Hıdır'ın kolu uzun olduğundan iki uzanışta kaptı tavuğu. Deli Bekir'in harmanın duldasındayız. Deli Bekir ki, namı dünyaya varmış, tasdikli deli. Sövecek adam bulamadı, kendi öz anasına söver. Biz kuytuda iş hallederken yaşlı bir avrat az ötede bizi süzmekte... Görüldüğümüzü bilmekteyim. Ellerim arkamda beklerim. İşimizi halledip yürüdük. Lakin tuhaf kaldığım harman yerinin sessizliği... Cıt yok. Issız harman yeri olur mu, olmaz. Meğer bütün Devekovan'lı pusuda bizi kollarmış. İki adım atamadan çevirdiler bizi. Ortalık şenlendi, dünya gürültüye gitti. İkimizi Deli Bekir'e teslim ettiler. Bizi yanyana durdurup sordu: "Siz askerliğinizi yaptınız mı?", "Yok" dedik. "Vatan görevidir ihmal edilmez. Öğrenmek gerekir. Şimdi size talim nasıl yapılır onu öğreteceğim. Lakin talimden önce sıkı tedbir lazım." Sonra bağırdı "Asker nasılsınız?" Ben cevap vermedim. Bu akıllı "İyiyim emmi" dedi.

(DEVAM EDECEK)